

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 30, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAXSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LIEPA - JULY 30, 1996

Nr. 146

Lietuvos atsakymai į EK klausimyną - naujas dialogo etapas

Bruselis, liepos 26 d. (AGEP) - Lietuvos atsakymus į klausimyną apie pasirodymą integracijai į Europos Sąjungą Brielis vertina kaip naują itin intensyvaus dialogo etapą. „Dabar atsiradęs nenutrūkstamas ryšys tarp Europos Komisijos atskirų direktorių ir Lietuvos ministerijų, padedantis tikslinti Lietuvos pateiktą informaciją bei konsultuoti tarpusavy. Tai yra tikras ryšys dialogas“, sakė Lietuvos ambasadorius Europos Komisijoje bei Užsienio reikalų ministerijos Europos integracijos departamento direktorius Rimantas Remeika.

Hans Van den Broek. Jis šiuo metu yra išvykęs į Albaniją. 2,000 puslapių informaciją apie ekonominę, politinę, socialinę, gynybinę bei kultūrinę padėtį Lietuvoje Europos Komisijos atstovams įteikė Lietuvos ambasadorius Jonas Čičinskis bei Užsienio reikalų ministerijos Europos integracijos departamento direktorius Rimantas Remeika.

Prezidentas: Reikia trumpinti laiką tarp nusikaltimo ir baudsmės

Vilnius, liepos 25 d. (AGEP) - Greičiausiai jau rugpjūčio mėnesį prezidentas Algirdas Brazauskas teiks Seimui svarstyti baudžiamojo proceso kodekso pataisą, kuri leistų trumpinti laiką tarp nusikaltimo ir baudsmės. Pas prezidentą liepos 25 d. susirinkę Generalinės prokuratūros, Aukščiausiojo teismo ir Vidaus reikalų ministerijos vadovai pasiūlė pakeisti BPK 144 straipsnį ir leisti rengti atskiras bylas dėl atskirų vieno asmens nusikaltimų, o ne teisti jį tik ištyrus visą nusikaltimą veiklą. Prezidentas pritarė tokiam siūlymui ir pažadėjo teikti neeilinei Seimo sesijai svarstyti

šią kodekso pataisą. Kaip po susitikimo žurnalistams sakė generalinio prokuroro pavaduotojas Artūras Paulauskas, tokia pataisa būtų vienas būdų suaktyvinti bankinių ir kitokių finansinių bylų tyrimą. „Nusibodo metų metais tirti bylas ir nebūti nusikaltėlių - ir patys nepatenkinti, ir kiti už tai kritikuojami“, sakė A. Paulauskas. Priėmus pataisą, generalinio prokuroro ar jo pavaduotojo leidimu, teismui būtų operatyviai pateikiama byla dėl asmens įrodytų nusikaltimų, o kai jis jau būtų nubaustas, prokurorai grįžtų prie dar neištirtų bylų epizodų.

Nuteistieji dalyvaus Seimo rinkimuose

Vilnius, liepos 17 d. (AGEP) - Lietuvos Vidaus reikalų ministerija susirūpino nuteistųjų teise pareikšti savo valią per rinkimus. „Nuteistieji yra tokie pat Lietuvos piliečiai, kaip ir kiti žmonės, todėl stengsimės, kad kuo daugiau jų iki rugsėjo gautų Lietuvos piliečio pasą ir galėtų dalyvauti Seimo rinkimuose“, korespondentui sakė Vidaus reikalų ministerijos (VRM) Pataisų reikalų departamento Auklėjimo darbo skyriaus viršininkas Arūnas Šerkšnas. Liepos 16 d. VRM Pataisų reikalų ir Migracijos departamentų pareigūnai aptarė Lietuvos pilietybę patvirtinančių dokumentų išdavimą Lietuvos nuteistiesiems eiga. Pasak A. Šerkšno, daugiau kaip 5,000 Lietuvos įkalinimo įstaigose bausmę atliekančių asmenų neturi Lietuvos piliečio pasą, 720 iš jų atsiskaitė į įsigyti pareiškę, kad nenori eikvoti pinigų ir laiko. Pasak A. Šerkšno, vieno piliečio pasą sutvarkymas trunka apie 1-3 mėnesius, nes paštu tenka ieškoti nuteistųjų giminių ir įvairių pilietybę paliudyti galinčių dokumentų. Todėl ir spartiausiai dirbant, vos pusė pasą neturinčių nusikaltėlių gali tikėtis įsigyti iki rinkimų, sakė A. Šerkšnas. VRM ministro įsakymas dėl

pilietybę patvirtinančių dokumentų išdavimo nuteistiesiems įsigaliojo balandžio 15 dieną. Pagal naująją rinkimų įstatymą, kaliniai galės balsuoti toje apylinkėje, kurioje atlieka bausmę ir taip, pasak A. Šerkšno, pavyks išvengti painiavos siuntinėjant laiškus po visą Lietuvą į 20 ar 30 balsavimo apylinkių. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pasirašė dekretą, kuriuo teikia Seimui svarstyti mirties bausmės vykdymo Lietuvos Respublikoje sustabdymo projektą. Šis įstatymas leistų išnagrinėti nužudymų tendenciją, kai mirties bausmė neryškiai ir padėtų Seimui apsispręsti dėl mirties bausmės reikalingumo priimančiam naująjį baudžiamąjį kodeksą, pranešime spaudai pareiškė prezidento kanceliarijos vadovas Andrius Mekauskas. Šiuo metu Lukiškių kalėjime Vilniuje mirties bausmę yra nuteisti 9 žmonės. Prezidento pasiūlymas panaikinti mirties bausmę jiems suteiktė viltį. Nuotr.: Mirtininkų kameros Lukiškių kalėjime saugomos atidžiausiai. P. Lileikio nuotr. „Lietuvos ryte“

Liepos 26 d. pradėjo veikti naujasis visuomenės informavimo įstatymas bei šio įstatymo įgyvendinimo įstatymas. Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas pažymėjo, kad įstatymų išsigaliojimu buvo prieslapti iki paskutinio momento - prezidento parašo padėjimo. Pas prezidentą apsilankęs Lietuvos vyskupo konferencijos pirmininkas Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis apgailestavo, kad naujajį įstatymą neįteikė laisvės, turinio kontrolės dorovinių požiūrių. Nepaisant Bažnyčios kritikos, Algirdas Brazauskas pasirašė abu įstatymus. Nuotr. Arkiv. A.J. Bačkis susitikime su prezidentu. „Lietuvos ryte“ nuotr.

Pasirašytas visuomenės informavimo įstatymas

Vilnius, liepos 24 d. (AGEP) - Prezidentas Algirdas Brazauskas liepos 24 d. pasirašė visuomenės informavimo įstatymą ir šio įstatymo įgyvendinimo įstatymą. Jie išsigalios po paskelbimo „Valstybės žiniose“.

Seimas šiuos įstatymus priėmė liepos pradžioje, ir tai buvo paskutiniai likę prezidento nepasirašyti šio pavasario sesijoje priimti įstatymai. Juose apibrėžta žurnalistų atsakomybė ir galimybės, valstybės atsakomybė už visuomenės informavimą, Lietuvos radio ir televizijos statusas, reglamentuota žurnalistų kūrybinių organizacijų ir etikos žinybų veikla.

Kuveito fondas paskolins 15 mln. dolerių

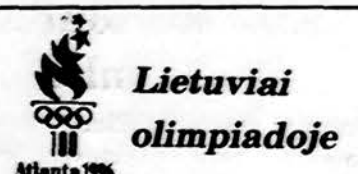
Vilnius, liepos 26 d. (Elta) - Akcinėje bendrovėje „Lietuvos dujos“ buvo pasirašytos sutartys dėl bendrovių teikiamos 15 mln. dolerių vertės Kuveito fondo paskolos bei jai teikiamos valstybės garantijos. Dokumentus pasirašė Lietuvos finansų ministras Algimantas Krizinauskas, „Lietuvos dujų“ generalinis direktorius Kęstutis Šumacheris ir Kuveito fondo generalinis direktorius Bader M. Al-Humaidhi. Ši paskola suteikiama 20-čiai metų su 6 proc. metinių palūkanų. Pagal sutarties sąlygas paskola reikės pradėti gražinti po ketverių metų. Lešos skiriamos „Lietuvos dujų“ investicijų projektui finansuoti.

Iki 1999 m. ketinama įrengti 4 didelius objektus - nutiesti gamtinių dujų magistralės tarp Panevėžio ir Šiaulių, Utenos ir Anykščių, į Pabrūdę bei Akmenės rajoną „Ventos“ statybinių medžiagų įmonę. Bendra šio projekto vertė 242 mln. 282,000 litų. Iš valstybės biudžeto per trejus metus numatoma skirti 67 mln. 242,000 litų arba beveik 30 proc. reikalingų lėšų. Be Kuveito fondo, „Lietuvos dujų“ projektą finansuos Europos investicijų bankas, suteikdamas 10 mln. euri paskolą. Danijos „Unibank“, skolinantis 9 mln. 600,000 dolerių, bus naudojamos ir PHARE programos lėšos - 4 mln. 600,000 euri.

Senų delpinigių suma sumažėjo perpus

Vilnius, liepos 26 d. (AGEP) - Seni delpinigių, apskaičiuoti už 1992-1994 m. laiką nesumokėtus pagrindinius mokesčius valstybės biudžetui, jau nubraukti 93 įmonėms. Nubrauktų mokesčių suma siekia 200,7 mln. litų. Pramonės ir prekybos ministerijos buhalterinės apskaitos ir metodikos skyriaus viršininkė Stasė Rimkienė BNS informavo, kad pastaruoju metu įmonės senas skolas likviduoja gana aktyviai. Atsiskaityti už skolas turtu jos galėjo iki birželio 30 d., tačiau šis terminas pratęstas iki spalio 1 d. Atsiskaityti akcijomis skolininkams leista iki gruodžio 1 dienos. Gegužės pradžioje senos įmonių skolos siekė apie 700 mln. litų, iš jų 430 mln. litų sudarė delpinigių.

Išstatymuose taip pat numatytas visuomenės informavimo priemonių valdybos prie Teisingumo ministerijos palaipsniui likvidavimas. Pastaroji įstatymo nuostata sukėlė Lietuvos katalikų bažnyčios nerimą. Praėjusią savaitę pas prezidentą A. Brazauską apsilankęs Lietuvos vyskupo konferencijos pirmininkas Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis apgailestavo, kad naikinama minėta valdyba.

Lietuviai olimpiadoje
* Lietuvos krepšininkai sekė madienį „sutriuškino“ Kinijos krepšinio rinktinę rezultatu 116-55. Apie tai smulkiau - 4 psl.
* Dviratininkė Rasa Mažeikytė liepos 25 d. pateko į persekiojimo varžybų ketvirtfinalį. Mažeikytės rezultatas buvo septintas, o į ketvirtfinalį pateko 8 sportininkės.
* Boksas. Vitalijus Karpačiauskas liepos 25 d. pralaimėjo antrojo etapo kovą Tuniso boksininkui Kamel Chater. Tik minutę ir 16 sekundžių trukusią kovą jau pirmajame raunde sustabdė teisėjas. V. Karpačiauskas per tą laiką buvo atsidūręs nokdaune, tačiau kovą stebėjęs JAV treneris sakė, kad teisėjas kovą sustabdė kiek per anksti. Vienintelis Lietuvos boksininkas Atlanto žaidynėse į varžybų ketvirtfinalį nepateko.
* Lietuvos dviratininkės Ritos Razmaitės ir dviejų Rusijos sportininkų organizme buvo aptikta uždraustų vartoti preparatų bromantano. Lietuvos dviratininkės sporto federacija BNS informavo, kad R. Razmaitė gali būti diskvalifikuota nuo kelių mėnesių iki kelerių metų. Lietuvos dviratininkės rezultatas - 13-oji vieta - sprinto varžybose buvo anuliuotas, sekmadienį vakare R. Razmaitė išskrido į Vilnių.
Neoficialios žinios, sportininkai bromantano vartojimą suklaidinti šiemet Maskvoje išleistas knygelės, kuriose bromantanas buvo įrašytas tarp ne-

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, ITAR-TAS, BNS, RIA žinių agentūrų pranešimais)

New Orleansas. JAV prezidentas Bill Clinton pranešė, kad pakviestie įtakingiausius Kongreso atstovus į susitikimą Baltuosiuose rūmuose, kur pirmiausia bus svarstomos naujos priemonės kovojant su terorizmu. Kalbėdamas praėjus vienai dienai po to, kai sprogdymas Atlanto olimpiniam parke nusinešė dviejų žmonių gyvybes ir sužeidė 110, Clinton sakė, jog aki-vaizdu, kad teisėsaugos pareigūnams reikia didesnių įgaliavimų kovojant prieš terorizmą. Ir tokie įgaliavimai jiems bus suteikti, užtikrino JAV prezidentas.

Suomijos premjeras Pavo Liponen, su neoficialiu vizitu apsilankęs Vašingtone, interviu laikraščiu „Helsingin Sanomat“ pareiškė, kad NATO ir Rusija gali susitarti dėl ateities saugumo sistemos, nepasirašydamos jokios sutarties. P. Liponen prisiminė Antrojo pasaulinio karo išvakarėse sudarytas sutartis dėl įtakos sferų Europoje ir pasakė, kad galimi JAV bei Rusijos susitarimai NATO plėtros klausimu neturi riboti Suomijos veiksmų, sprendžiant jos saugumo problemas.

JAV Kongresui priėmus nutarimą dėl tikslinės finansinės pagalbos Lenkijai, Vengrijai ir Čekijai, joms stojant į NATO, Slovakijoje buvo suauktas parlamento užsienio reikalų komiteto nepaprastasis posėdis (parlamentas atostogauja), kuriame buvo nutarta nusistatyti papildomą medžiagą į Vašingtoną, paaiškinančią būtinybę priimti Slovakiją į NATO kartu su Vyšegrado „trejuka“, taip pat kreipimasis į Europos Sąjungos parlamentarus. Opozicijos politikai mano, kad Slovakijos pašalinimas iš pirmųjų kandidatų į NATO - „paskutinis išėjimas iš vandenyno“ nedemokratiškai Mečiaro vyriausybei.

Baltarusijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Ivan Antonovič pareiškė, kad NATO vadovybė, pranešdama apie savo nenorą išdėstyti branduolinį ginklą Lenkijoje, Čekijoje ir Vengrijoje šių šalių primėmimo į NATO atveju, netiesiogiai parėmė Baltarusijos prezidento iniciatyvą sukurti nebranduolinį regioną Vidurio Europoje. Pasak I. Antonovič, jeigu minėta nebranduolinė zona nebūsi kuriama, NATO kartu su Vyšegrado „trejuka“, taip pat kreipimasis į Europos Sąjungos parlamentarus. Opozicijos politikai mano, kad Slovakijos pašalinimas iš pirmųjų kandidatų į NATO - „paskutinis išėjimas iš vandenyno“ nedemokratiškai Mečiaro vyriausybei.

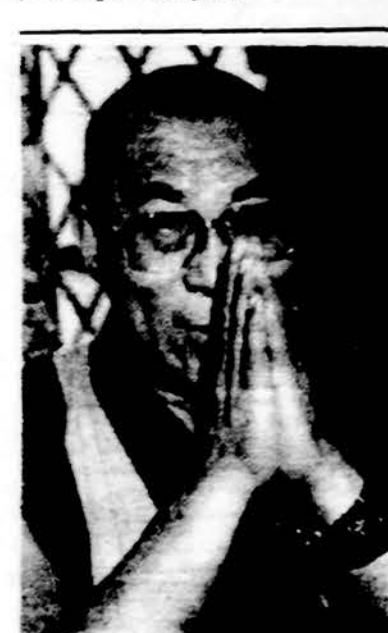
Rusijos Saugumo tarybos sekretorius Aleksandr Lebed interviu Londono laikraščiui „Financial times“ pasakė, kad jis ramiai reaguoja į NATO plėtimo planus. Pasak A. Lebed, tai Vakarams kainuos apie 250 mlrd. dolerių ir tik susilpnins sistemą.

Bukareštą. Rumunijos gynybos ministerija pranešė, kad vyriausybė pritarė planui iškoti 400 milijonų dolerių kredito karinėms technologijoms pirkti. Tikimasi, kad tai padidintų Rumunijos galimybes siekiant narystės NATO. Gynybos ministerijos pareiškime sakoma, kad planuojama modernizuoti Rumunijos armiją, kad ji atitiktų NATO veiklos standartus.

Atlanta. Federalinio Tyrimų Biuro (FBI) atstovas spaudai sekmadienį pranešė, kad FBI įsitikinęs, jog jiems pasiseks surasti sprogimo, įvykusio Olimpinių žaidynių metu, kaltininką. Pagrindinis įtariamasis yra žmogus, skambinęs ir perspėjęs apie bombą likus 13 minučių iki sprogimo. Amerikos ir Izraelio specialistų, tiriančių šį įvykį, nuomonės sutampa, kad tai ne tarptautinių teroristų, o pavienio baltadžio, įtūžusio piliečio darbas.

Gruzija ir Azerbaidžanas įteikė oficialius prašymus įstoti į Europos Tarybą.

Pekinas. Pirmadienį Kinija atliko paskutinįjį branduolinį bandymą prieš moratoriumą, kuris įgalioja nuo š. m. liepos 30 d., pranešė Xinhua agentūra. Kinijos vyriausybė pasinaudojo proga pabrėžti, kad toks svarbus sprendimas, kaip moratoriumo paskelbimas, yra ne tik Kinijos atsakas į nebranduolinių valstybių raginimus, bet ir konkretus veiksmas, siekiant branduolinio nusiginklavimo.

JAV ambasada Maskvoje, JAV Valstybės departamentas ir JAV Centrinė žvalgybos valdyba (CIA) paneigė Rusijos Valstybės Dūmos deputato Viktor Iljuchin tvirtinimus, esą CIA ruošia provokacijas Baltarusijos teritorijoje. Turkijos ir Baltarusijos prezidentai - Suleiman Demirel ir Aleksandr Lukašenka liepos 24 d. Ankaroje pasirašė Draugystės ir bendradarbiavimo sutartį. Taip pat pasirašytos sutartys dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo ir kovos su tarptautiniu nusikalstamumu. Turkija suteikė Baltarusijai 20 mln. dolerių paskolą. draudžiamų sportininkams vartoti preparatų.

KALENDORIUS

Liepos 30 d.: Šv. Petras auksažodis; Donatilė, Bijūnas, Radvilė, Jovile.
Liepos 31 d.: Šv. Ignacas Lajola; Ignatas, Elena, Sigita, Sigitas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SVEIKATOS DRAUDIMO
PERSPEKTYVOS
LIETUVOJE

Nuo 1997 m. sausio 1 d. keičiasi Lietuvos sveikatos apsaugos finansavimo sistema. Centralizuotą biudžetinių sveikatos įstaigų finansavimą pakeis decentralizuotas mišrus apmokėjimo už suteiktas sveikatos paslaugas modelis. Taip nusprendė Lietuvos Respublikos Seimas, 1996 m. gegužės 21 d. priėmęs Sveikatos draudimo įstatymą.

Istatymo priėmimo priešistorija buvo ilgoka dėl tam tikros priešpriešos tapo skirtingos sveikatos draudimo koncepcijai atstovavusių sveikatos politikų. Nors dar 1991 m. priimta Nacionalinė sveikatos koncepcija numatė, kad centralizuotas biudžetinis finansavimas bus keičiamas mišriu biudžetiniu draudiminiu, ši nuostata buvo skirtingai traktuojama. Viena sveikatos apsaugos ekspertų grupė prisilaikė nuomonės, kad naujos finansavimo sistemos pagrindą turėtų būti klasikinės, Vokietijos pavyzdžio, sveikatos draudimo modelis, paremtas autonomiškai funkcionuojančių sveikatos draudimo fondų — ligonių kasų sistema. Ligoninių kasos, nepriklausomai kas yra jų steigėjai, galėtų vykdyti sveikatos draudimą (tik privalomąjį, tiek savanorišką) tik gavę nustatytą tvarką Vyriausybės leidimą (licenziją), o šių kasų veikla būtų kontroliuojama kasas finansuojančių apdraustųjų ir jų draudėjų suformuotais valdymo organais. Savo ruožtu, tokiose kasose tam tikra finansavimo dalis priklausytų ir valstybės biudžetui, nes dalis sveikatos paslaugų yra teikiama valstybės draudžiamiesiems asmenims. Kita sveikatos apsaugos ekspertų grupė gynė centralizuotą valstybinės ligonių kasos sistemą paremtą sveikatos draudimo modelį, kažkuo panašų į tuos, kurie egzistuoja Skandinavijos šalyse. Šiuo atveju nors ir sukuriamas atskiras sveikatos draudimo fondas, tačiau jo surinkimo mechanizmai ir kontrolė labiau primena biudžetinę finansavimo sistemą, negu visuomenės iniciatyva paremtą draudimėn mediciną. Galų gale po beveik 3 metų trukusių diskusijų nugalėjo pastaroji nuostata, savotiškas lietuviškas sveikatos draudimo modelis.

Sveikatos draudimas — ligonių kasos egzistavo ir prieškarinėje Lietuvoje. Pagal 1933 m. ligonių kasų įstatymą, kasos buvo savarankiški juridiniai asmenys, steigiami Vyriausiosios socialinio draudimo valdybos ir veikė pagal ligonių kasų statutą, patvirtintą Vidaus reikalų ministerijos. Ligoninių kasų veiklą kontroliavo jos taryba, išrinkta paritetu principu iš kasos narių ir samdytojų atstovų, nes įmokas į kasos fondą jie mokėjo pusiau, skaičiuojant nuo darbo užmokesčio. Privalomai draudžiamais kasų nariais buvo samdomi asmenys, kiti galėjo draustis savanoriškai. Kasos narys turėjo teisę rinktis bet kurį kasos sąrašo gydytoją, gydymo įstaigą ar vaistinę, o netikėtai ligos atveju galėjo kreiptis bet kur ir jam būdavo apmokama iš kasos fondo. Atlyginimas gydytojams už suteiktas medicinos paslaugas buvo nustatomas sutartyse tarp ligonių kasų ir gydytojų atstovaujantių organizacijų. Ligoninių kasos taipogi skirdavo nariams nedarbingumo, gydymo pašalpas, dalinai apmokėdavo dantų

gydymo, laidojimo išlaidas, kasos nariui mirus.

Kokie pagrindiniai, nuo 1997 m. Lietuvoje egzistuosiančio, sveikatos draudimo principai? Numatyta, kad sveikatos draudimas taip pat bus dviejų rūšių: privalomasis ir savanoriškas. Į privalomojo sveikatos draudimo sferą patenka praktiškai visi Lietuvoje gyvenantys asmenys. Iš jos iškris tik tie, kurie sąmoningai vengs mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas, arba už juos nebus sumokama. Savanoriškasis sveikatos draudimas tuo būdu igis papildomo draudimo statusą. Jam nebus griežtos reglamentacijos. Privalomąjį sveikatos draudimą vykdys Valstybinė ligonių kasa su savo filialais — teritorinėmis ligonių kasomis, įkurtomis po vieną kiekvienoje apskrityje (jų Lietuvoje yra 10). Teritorinėse ligonių kasose pagal gyvenamąją vietą bus registruojami apdraustieji ir kasos apmokės ligų profilaktikos, gydymo, reabilitacijos, taip pat slaugos bei socialines paslaugas ir sveikatos ekspertizę. Numatyta, kad privalomasis sveikatos draudimas kompensuos ir medikamentų bei protezų įsigijimą, iš dalies sanatorinį — kurortinį gydymą. Be to, sąrašai paslaugų, medikamentų, taip pat ligų, pacientų grupių, kuriems dar yra numatomos įvairios lengvatų, bus patvirtinti Sveikatos apsaugos ministerijos. Trumpai sakant, naujai ateinančiam sveikatos draudimui numatomas ištisai didelis krūvis. Kyla klausimas, iš kur bus imamos tam reikalingos didelės lėšos?

Pagrindinė privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pajamų dalį sudarys apdraustųjų įmokos, taip pat valstybės biudžeto įmokos už apdraustuosius, draudžiamus valstybės lėšomis, o bendras mokesčių dydis, įvedant sveikatos draudimą, nesikeis. Apdraustųjų, dirbančių pagal darbo sutartis, įmoka sudarys iš dviejų dalių: viena dalis — tai 3 procento dydžio atskaitymai nuo darbo užmokesčio, kita — 30 procentų dydžio atskaitymai nuo fizinių asmenų pajamų mokesčio sumos. Už ūkinėse bendrijose ir personalinėse įmonėse dirbančius jų narius ir savininkus bus atskaitoma 30 procentų nuo fizinių asmenų mokesčio sumos, toks pat dydis įmokų bus atskaitomas ir nuo individualiai (pagal patentus) dirbančių asmenų. O ūkininkai už save ir šeimos narius, kaip ir visi kiti asmenys patys mokės 10 procentų skelbiamos kas mėnesį vidutinio darbo užmokesčio dydžio privalomojo sveikatos draudimo dydžio įmokas. Visos įmokos ir pajamos bus kaupiamos vienaime, atskirtame nuo valstybės bei savivaldybių biudžetų fonde. Pastarojo biudžetą kiekvienais metais tvirtins Vyriausybė ir skelbs ji viešai. Seimas gi kasmet tvirtins įmokos vienam apdraustajam dydį. Centralizuotais bus ir fondo valdymas. Tuo tikslu sukuriamas Privalomojo sveikatos draudimo taryba iš 15 asmenų: sveikatos ministro, socialinių ir darbo reikalų bei finansų ministrų atstovų, valstybinės ir teritorinių kasų, taip pat profsąjungų gydymo įstaigų, draudikų atstovų. Valstybinės ligonių kasos direktorius bus paskirtas ministro pirmininko. Bet vis tik pagrindinė sistemos grandimi turėtų tapti teritorinės ligonių kasos.

Pirmosios Komunijos priejė vaikučiai N. Daugėliško parapijoje, kur sėkmingai darbuojasi, ypač pasireiškiantis labdarinijoje veikloje, kun. K. Ralys.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR
PASAULYJEIŠ ŠIRDIES Į ŠIRDĮ
Mieili broliai ir sesės
tėvynėje!

Kūrėjo globojanti ranka po žiemos letargo gamtą prikelia naujam gyvenimui, o žmogui, kurio globai ją paliko, idėgia norą ir ryžtą su pavasariu eiti ir berti į dirvą gyvybės grūdą, kurį per vasarą Jo palaimos spinduliai augins ir brandins,

Jos privalės sudaryti sutartis su akredituotomis sveikatos priežiūrai gydymo įstaigomis, nepriklausomai nuo to, kokio jos yra pavaldumo. Gydymo įstaigų, kaip ir atskirai praktikuojančių gydytojų veikla bus apmokama pagal Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytas bazines kainas.

Nors sukurta sistema įvardijama kaip autonominė, ji išliks gan centralizuota, o valdžios — Seimo ir Vyriausybės įtaka sveikatos draudimo fondo valdyme bei jo biudžeto formavime bus daugiau negu akivaizdi. Ir vis tik galima tikėtis tam tikrų teigiamų poslinkių, lyginant šandieninį sveikatos apsaugos finansavimą su būsimuoju, žinoma, jei viskas funkcionuos be didesnių sutrikimų. Ką nauja sistema duos pacientui? Pirmiausia, jam bus aišku, kokias sveikatos paslaugas už privalomojo sveikatos draudimo įmokas jis privalo gauti. Visos teikiamų paslaugų apimtys bus viešai skelbiamos ligonių kasose, gydymo įstaigose, ir pacientui bus visiškai aišku, už ką jau yra sumokėta, o už ką — ne. Kita svarbi ir palanki pacientui aplinkybė bus ta, kad jis galės laisvai rinktis iš teritorinės ligonių kasos sąrašo gydymo įstaigą ar gydytoją, tiesa, šis pasirinkimas bus tiksliai fiksuojamas poįstatymiais aktais. O kaip naujoje sistemoje dirbs gydytojas? Įgyvendinus naująjį sveikatos draudimo įstatymą įsigalios principas „pinigai seka paskui ligonį“. Tai paskatins konkurenciją tarp medikų, skatins juos efektyviau dirbti, ieškoti savo veiklos gerinimo resursų. Nes bus apmokama už faktiškai atliktą darbą. Tiesa sakant, kaip tai realiai atrodys praktikoje, šiandien dar nėra pilnai aišku — poįstatyminiai aktai dar nėra patvirtinti.

Lietuvos sveikatos apsaugos sistema, viena paskutiniųjų atkurtoje valstybėje, vaduojasi iš buvusios sovietinės sistemos pantių ir bando žengti šiuolaikinę socialinės rinkos pagrindų orientuotą kryptimi. Naujos sistemos įgyvendinimui aktyviai ruošiasi dalyvauti ir Lietuvai naujos specialybės — sveikatos apsaugos vadybos — specialistai.

Elona Ščiupokienė,
Lietuvos sveikatos apsaugos vadybos draugijos pirmininkė

kad rudeniui atėjus šis grūdas virstų gyvybės duona.

Mus, lietuvių, gyvenančius toli nuo jūsų svečioje šalyje, pasiekia garas apie apieleistus tėvynės dirvonus, nepurenama naujam derliui dirva, kurios neaplanke sėjėjas ir jo metamas grūdus. Joje, užuot linguojančių rūgų varpų, per vasarą klesti usnys ir kukuliai. Mus pasiekia taip pat liūdmanti žinia, kad toks abejingumas ryžtui ir apieleistų dirvonų gausa kyla ne dėl jūsų nenoro darbei ar išpareigojimui, bet dėl įdedamų pastangų beprasmiškumo bei kliūčių, kurios pastoja jums kelią į prasmingesni gyvenimą, į visiemis lygiai teisę į tėvų ir protėvių purtą žemę bei galimybę naudotis jos gyvybės vaisiais. Patirtos skriaudos ir apatija ne vienam Jūsų pakirto jėgas ir viltį į prasmingesni darbą, į tikėjimą šviesesne ateitimi.

Mieili broliai ir sesės tėvynėje, apatija ir nevilnis nesykį jau slėgė mūsų šali. Nesykį mūsų tautos dainiai ir poetai žadino kraštą keltis iš miego, kvietė vienybės ir bendrom jėgom kiti prie darbo. Lietuvoje yra dar daug idealistų, o su ateinančia jaunimo karta jų skaičius didėja ir auga gretos. Jei dar abejojo ateitimi, klausinėdami savęs ir vienas kito — ar verta — pasekite pavyzdžių tų, kurie, atsisakydami savo gerovės, stoji dabar ir stoji praėityje į kovą prieš blogį, statydami pavojui savo laisvę ar net gyvybę. Kova prieš nevilį ir blogį bus laimėta, jeigu į pasiryžusių eiles jungsisie dirbti tautos labui: atpažindami prie urnų ir pašalindami iš vadovaujančiųjų eilių prisiplakėlius, savanaučius bei išnaudotojus, kurie čiulpia jūsų darbo vaisius.

Į šeimą patekęs, dažnai ne savo noru, o aplinkybių verčiamas, lietuvis liko dvasia prisirišęs prie gimtojo krašto; rėmė jį medžiaginiai, džiaugėsi jo laimėjimais, skaudžiai išgyveno jo nesėkmes. Mes, Palaiminto Jurgio Matulaitio Misijos Lemonte, Illinois, nariai, taip pat skaudžiai išgyvename dabartinį Lietuvos medžiaginius bei dvasinius sunkumus, atjaučiame jus ir meldžiame Aukščiausiąjį neatitraukti pagalbos rankos nuo, prie Baltijos jūros prisiglaudusio, Marijos žemės lopinėlio; pasižadame eiti kartu su jumis į šviesesnį tautos rytojų, prisidedami prie jūsų darbų ir troškimų įgyvendinimo savo auka ir talka; kad tėvynę, kurią sujungtoms rankomis ir kraujo aukomis išvedėte į laisvę, atgimtų dvasiniai ir išnyktų privilegijuotųjų klase, o jos žemės vaisiais naudotųsi visi, kurie ją pavasarį purena ir beria į ją sėklos grūdą.

To mes Jums meldžiame
Aukščiausiąjį!

Palaiminto Jurgio
Matulaitio Misijos nariai
Lemont, IL

Mūsų mieli broliai ir seserys
Lietuvoje

Nors esame toli nuo jūsų, trokštame išlikti gyva lietuvių tautos dalimi. Jūsų ryžtas, kūrybingumas, drąsa džiugina ir įkvepia mus. Sielojames dėl jūsų sunkumų, kurie skatina mus visomis išgalėmis jums padėti. Drauge su jumis audžiame šviesesnės ir laimingesnės Lietuvos viltį.

Pasitikėjimas Dievu, istorijos Viešpačiu ir tautų Valdovu, nuolat padeda ir jums, ir mums įveikti pesimizmo bei neveiklumo nuotaikas, kurios užplūsta, susidūrus su įvairiais išmėginimais. Ir šiandien, kai gyvenimas Lietuvoje yra kupinas prieštaravimų ir nevilčių, šviesesnė tėvynės ateitis mes siejame su jos žmonių dvasiniu atgimimu. Kitokią Lietuvą sukuris tik gyvo ir veiklaus tikėjimo žmonės, pradedant valstybės vadovais ir baigiant jos eilinius piliečius.

Nepaisant sklandančių žinių apie valdžios korupciją, išbuojusį savanaudiškumą, didėjančią nusikalstamumą, mes žinome, jog didelė dalis Lietuvos gyventojų tebėra ištikima krikščioniškomis vertybėmis. Šventojo Rašto puslapiai liudija, koki svarbų ir atsakingą vaidmenį Išganymo istorijoje Dievas buvo skyręs savo tautos „mažajam lietuviui“. Nėra abejonės, kad Viešpats ir šiandien pasirėms jį savo pasiuntiniais ir liudytojais.

Kviečiame jus į bendrą maldos ir dvasinio atsinaujinimo žygį. Besimeldžiantis žmogus yra ne tik gražus — jis yra galingas, kadangi pasikliauja visa kuriančio Dievo malone ir atpažįsta nuostabią Dievo darbą savo aplinkoje. Besimeldžiantis žmogus iš tiesų daro stebuklus, nes leidžia Dievui veikti ten, kur bet kokia žemiška jėga neturi galios. Istorija pilna pavyzdžių, kaip besimeldžiantis žmogus gali paveikti Bažnyčios ir ištisos tautos likimą.

Kelkime ir mes visi savo širdis maldai už Lietuvos ateitį. Pavieniui ir ypač kartu su bendruomene. Tai bus mūsų atsakymas į plintančias abejingumo ir — nusivylimo nuotaikas. Tai bus mūsų tikėjimo išpažinimas: Jėzaus Kristaus meilės palietis einame iš mirties į gyvenimą.

Toronto tikinčiųjų bendruomenė

Lietuvių kunigų žodis
tautiečiams

Susirinkę į eilinį Amerikos katalikų kunigų vienybės posėdį 1996 birželio 12 d. Putname (JAV), mes norime jus pasveikinti ir pasidžiaugti, kad daugelis jūsų ir toliau ištvėrėte kovojate dėl vienybės, gerėsenės savo krašto būklės ir ypač dėl dvasinio savo šalies atsinaujinimo. Tiek savo mintimis, tiek ir savo darbais, kiek

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytų adreso, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuvą			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida			
Užsakant i užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiara. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neskaito. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

leidžia mūsų senkanti sveikata, metai ir mūsų sąlygos, mes jungiamės su jumis, meldžiame dangaus pagalbos ir Švč. Mergelės Marijos paramos, kad siųstų jums ištvėrmės kantriai pakęsti visus nepreteklius, užgriuvusias mūsų kraštą negandas, kurios „kaip pantių geležiniai“ vis dar tebekamuoja Nemuno ir Baltijos kraštą. Mes ypač jautriai stebime jūsų kiekvieną žingsnį, visas pastangas išvaduoti iš dažnai blogio kaustomos, grėsmingos aplinkos, klausomės gailaus apgaudintų balso, ir materialines ir dvasines nelaimės pakliuvusių dejonės ir kitokių vargų prispaustuosius. Jei Popiežius dažnai įvairiomis progomis prisimena Lietuvą, jai vienokių ar kitokių būdu tiesia ranką, tad tuo labiau mes esame su jumis visada. Esame kartu su jumis, jūs atjaučiame. Dažnai, kai Jūs esate tvirti, atsparūs, vieningi ir didvyriški, jumis didžiuojames ir meldžiame per Marijos rankas Kristaus, kad nepristigtų Jums ryžto, jėgų, drąsos ir ištvėrmės toliau kovoti su visokiomis blogio apraiškomis ir, nugalėjus visas kliūtis, tikimės matyti tikrai laisvą, nepriklausomą, šviesion ir doron ateitin keliu.

jančią tautą, tokią mums visiems brangią, artimą visų mylimą šalį. Jei neužmiršome jūsų per 50 metų, juo labiau dar arčiau esame kartu su jumis šiandien ir, stovėdami prie altoriaus, prisimindami kartu su būreliu kitų lietuvių antrųjų mirties metinių dieną Stasi Lozoraitį, meldžiame jums tvirtybės ir dvasinių jėgų supratingai išsirinkti naują Seimą, ligi galo ištverti, nepalūžti, eiti dvasinio atgimimo, maldos, aukos, tiesos, vienybės, doros, meilės ir gerumo keliu.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų kunigų vienybės kunigai

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS
PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-9142
Kalbame lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY
MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0665

Cardiac Diagnostic, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDVYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9039 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-0622
4140 W. 63rd St.
312-736-7700

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9066 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 906-6666
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
106 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (312) 337-1266

BORUNDAS VIDAUS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6166 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 966-7766

ARAS ŽIJOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1000 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. 708-627-6666
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-6161
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p. - 7 v.v. antr. 12:30 - 3 v.p.
treč. uždaryta; ketv. 1 - 3 v.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 776-6000 arba (312) 496-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽALDAS IR
ISSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 998-6161
Valandos pagal susitarimą
Tel. kabinetui ir būste: 708-662-4180

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 80th Ave., Cicero
Kasdien 1 v.p. - 7 v.v.
Išskyrus treč.; šešt. 12 - 4 v.p.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviškas sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai primami
absolučiai punktualiai. Sušaukiamas
(kalbėti angliskai) tel. 708-423-6300

SURENDER LAL, MD
Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3366
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

IŠEIVIJOS GRĮŽIMAS Į LIETUVĄ

LIŪDA RUGIENIENĖ

Lietuvos Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių
Bendruomenės komisijos posėdžiai

Apie išeivijos grįžimo galimybes Komisijos posėdžiuose, vykusiuose kovo mėn. Lietuvoje, pranešimą padarė JAV Lietuvių Bendruomenės atstovas Juozas Ardys.

Atslūgus nepriklausomybės atgavimo euforijai, kartu atslūgo ir grįžimo į Lietuvą noras, nors dar yra gan daug senstančių ir jaunesnių asmenų su neužgesusia grįžimo viltimi.

Lietuvių Bendruomenės paskirtis turėtų būti rūpintis sensancijais, nors ir finansiniai apsirūpinimais, jiems pagelbėti įvairiose reikaluose ir juos globoti. Šį darbą Lietuvių Bendruomenėi vykdyti sunkiai sekasi, daugelyje vietovių tie darbai yra visiškai nevykdomi. Turint mintyse tą nemirusią grįžimo į gimtą kraštą viltį ir palankias pragyvenimo sąlygas Lietuvoje, Lietuvių Bendruomenėi įsipareigojimo problemos būtų nesunkiai sprendžiamos su senstančių grįžimu į Lietuvą. Lietuvoje JAV pensininkas galėtų laisvai ir su aptarnavimu, jei tai būtų reikalinga, pragyventi, kai Amerikoje be papildomų šaltinių tas pragyvenimas ne vienam ar ne vienai, prireikus pagalbos, darosi problematiškas.

Palikus rūpesčius visomis persikėlimo ir išsikūrimo detalėmis patiems grįžtantiems, uždamos durys puoselėjantiems grįžimo viltį. Negrįžimo priežastys yra tiek nepasitikejimas grįžimo sąlygomis (rūpestis persikėlimu, rūpestis išsikūrimu) tiek nauja aplinka, tiek

stoka patikimos informacijos. Finansiniai pervedimai irgi neturi užtikrinimo. Grįžtantiems reikia suorganizuoti rūpybą ir aptarnavimą. Kaip tik čia Lietuva galėtų pagelbėti pati sau (daugelis kraštų tai daro), sukurdamą šiltą ir rūpestingą atmosferą grįžimui ir apsigyvenimui.

Išieivių grįžimas į Lietuvą galėtų būti nemažas įnašas į Lietuvos ekonomiką. Tam svarbi Lietuvos parama rūpybos, aptarnavimo ir informacijos reikaluose. Nereikia kompiuterio, kad, greitomis paskaičiavus, šimto grįžtančių žmonių pensijos per metus sudarytų maždaug 4 milijonus litų, priedas būtų pilnai apmokėtos patalpos, atsivežtų bent dalį savo santaupų, susidarytų apie 15-17 milijonų litų iplaukų į Lietuvos ekonomiką vien tik per pirmuosius atvykimo metus. Panašios iplaukos būtų kasmetinės dar visą eilę metų. Kai kurie iš grįžtančiųjų būtų darbingi ir dalyvaudų savanoriškuose darbuose, kaip jie dalyvauja Amerikoje. Tai būtų priedinis turtas Lietuvai. Grįžtantieji susimokėtų patys už priežiūrą, aptarnavimą, rūpybą, tai vis apmokamų darbų galimybės Lietuvai. Reikėtų taip pat paminėti, kad senelius Lietuvoje aplankytų jų vaikai, vaikaičiai, giminės. Šie gal irgi apsiprastų su mintimi, kad Lietuva yra jų tėvų žemė, nėra jau toks svetimas kraštas.

Grįžimo procesui JAV LB galės padėti tik tada, kai Lietu-

va išties šiltą, draugišką ir kviečiančią ranką. Ši akcija turi ateiti iš Lietuvos: tai rūpyba atvykusiais, medicininės priežiūros parūpinimas, jei reikia, Lietuvių Bendruomenės būstinės – centro įkūrimas Vilniuje su keletu tarnautojų, kurie teiktų reikiamą informaciją, socialinę pagalbą. Visa tai būtų paskata grįžimui į Lietuvą. Būstinė ar centras neturi būti paruošiamas tik Lietuvos kapitalu, bet pradžiai šios būstinės įkūrimas yra būtinas, kaip geros valios, svetingas mostas. Vėliau, dirbant kartu su Lietuvių Bendruomene, būtų galima gerai centrą įrengti. Toks centras, per kurį vyktų JAV Lietuvių aptarnavimas, yra būtinas dar ir bendravimui, nes JAV lietuviai, 50 metų gyvendami Amerikoje, yra įgiję savitą papročį ir išvystę tarpusavyje tamprus ryšius.

Sukūrus grįžimui patikimą atmosferą, LB Amerikoje galėtų pasirūpinti teigiamos informacijos sklaidimu ir pagalba išvykstantiems. Tai būtų pasitikėjimo vystymas, kuris yra be galo svarbus veiksnys šio projekto užtikrinimui.

Juozui Ardžiui pranešimą pa-baigus, kilo daug klausimų, i kuriuos kartu atsakinėjo Vidaus reikalų ministerijos Migracijos departamento atstovė Matarevičienė. Grįžimo reikalas ir centro galimybės bus toliau svarstomos kituose Komisijos posėdžiuose.

JAV ambasadorius Lietuvai James W. Swihart, Jr ketvirtadienį vakare surengė JAV LB Komisijos atstovams priėmimą, kurio metu vykusiuose pašnekesiuose ambasadorius teigė, kad JAV lietuviai Lietuvai gali labai daug padėti. Demokratinis procesas Latvijoje ir Estijoje vyksta sparčiau, nes yra artimiausiu metu su išeivija.

Ambasadoriaus priėmime teko susipažinti su asmenimis, kurie Lietuvoje vadovauja JAV Tarptautinio vystymo agentūrai (United States Agency for International Development). Jie skundėsi, kad lietuviai yra uždari ir sunku prie jų prieiti, sunku pasitarti. Lietuvių Bendruomenės atstovai pasiūlė agentūrai suvesti su LR Seimo atstovais Komisijoje. Susitarus su vedėju Ronald J. Greenberg ir Seimo atstovais pirmasis posėdis įvyko jau sekančią savaitę, kuriame dalyvavo ir JAV Lietuvių Bendruomenės dar neįvykęs namo nariai Komisijos pirm. Donatas Skučas, Juozas Ardys ir Liūda Rugienienė. Ronald J. Greenberg trumpai supažindino su agentūros veikla. Tai JAV vyriausybės agentūra, atstaujanti JAV ekonominės pagalbos programą Lietuvoje ir

LIETUVOS AMBASADOS PRANEŠIMAS

Lietuvos diplomatinė tarnyba JAV tęsia rinkėjų, dalyvausiančių būsimuose Lietuvos rinkimuose, registraciją. Lietuvos piliečiai, kurie laikinai ar nuolat gyvena JAV, pagal savo patogumą gali užsiregistruoti vienoje iš Lietuvos atstovybių – Lietuvos Ambasadoje Vašingtone, Generaliniame Konsulate Niujorke, Garbės Generaliniuose Konsulatuose Los Angeles ir Čikagoje.

Lietuvos piliečiai kviečiami registruotis būsimiems rinkimams ir pranešti apie save šiuos duomenis: pavardė, vardas; gimimo data; gyvenamosios vietos adresas JAV; Lietuvos piliečio paso numeris, asmens kodas, išrašytas pase.

Duomenis apie save Lietuvos piliečiai gali pranešti asmeniškai, atvykdamai į Lietuvos Ambasadą ar Konsulatą, arba atsiųsti paštu (faksu). Registruojantis paštu, galima atsiųsti ir Lietuvos piliečio paso atitinkamų puslapių fotokopijas.

Dokumentus prašome pateikti iki š.m. rugpjūčio 30 d.

Registruojantis rinkimams, duomenis apie save pranešti ar informaciją gauti galima šiais adresais:

Embassy of Lithuania
2622 16th Str., NW
Washington, DC 20009
Tel: (202) 234-5860
Fax: (202) 328-0466

Kitose 70 šalių. Savo programą Lietuvoje USAID pradėjo 1992 m. Programos yra vykdomos keturiuose pagrindiniuose srityse: privataus sektoriaus vystymo, energetikos ir gamtos apsaugos, demokratinės institucijų stiprinimo bei mokymo ir švietimo. Lietuvių kalba paruoštas leidinys buvo išdalintas visiems Komisijos atstovams. Seimo nariai pasisakė kokie projektai jiems atrodo turėtų būti patys svarbiausi. Pasitarimui baigiantis, buvo sutarta vėl susitikti. JAV LB atstovams išvažiavus, Ronald J. Greenberg ir jo asistentai su LR Seimo atstovais susitiko dar keletą kartų, bendri pasitarimai yra tęsiami. Gaila tik, kad Jungtinės Amerikos Valstijos savo finansinę paramą Baltijos kraštams kiekvieną metų mažina. Anksčiau buvo gaunama 14 mln. dol. metams, šimet tikimasi 8-7 mln., o ateinančiais metais bus skiriama dar mažiau. Ronald J. Greenberg galvoja, kad pozityvus JAV lietuvių šios programos projektų įvertinimas galbūt padėtų, kad Lietuvai būtų skiriama daugiau pinigų, arba nors nemažiamas dabartinis sumos.

Consulate General of Lithuania
420 Fifth Avenue
New York, NY 10018
Tel: (212) 354-7849
Fax: (212) 354-7911

Honorary Consul General of Lithuania
6500 S. Pulaski Road
Chicago, IL 60629
Tel: (312) 582-5478
Fax: (312) 582-0961

Honorary Consul General of Lithuania
3236 N. Sawtooth Ct.
Westlake Village, CA 91361
Tel: (805) 496-5324
Fax: (805) 496-7435

Registruotis nereikia tiems Lietuvos piliečiams, kurie dalyvavo praėjusiame referendume ar rinkimuose į savivaldybes, jei nepasikeitė jų gyvenamoji vieta, o taip pat tiems, kurie po pastarųjų rinkimų jau atsiuntė duomenis apie save.

Lietuvos piliečiai, kurie atsiųs duomenis apie save, bus įrašyti į rinkėjų sąrašus. Jiems prieš rinkimus bus siunčiami visi balsavimui reikalingi dokumentai. Šiuo metu balsavimo sąrašas tėra tik apie 600 Lietuvos piliečių, pareiškusių norą dalyvauti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose. Todėl dar kartą raginame aktyviai dalyvauti Lietuvos respublikos Seimo rinkimuose.

Lietuvos Respublikos
Ambasada

Komisijos posėdžiams pasibaigus buvo progos susitikti su spaudos atstovais ir būti pagrindiniams pašnekesiams „Labas rytas“ Lietuvos televizijos laidoje, teko dalyvauti savivaldybių asociacijos suvaizdavime Vilniuje ir JAV LB vardu pasveikinti.

Už keletos savaitių rugsėjo 2-7 d. Vilniuje įvyks antrieji Komisijos posėdžiai, kuriuose bus tęsiami ne tik pradėti gildinti klausimai, kaip kultūros, švietimo, valstybės saugumo, grįžimo, tačiau bus skiriamas dėmesys 1998 m. Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms, tautinių šokių šventei ir Lietuvos ekonomikai. Į posėdžius vyks ir keletas JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos narių, kurie padarys pranešimus. Šiuose posėdžiuose bus svarstoma ir priimama „integrali tauta“ Komisijos programa. Atstovai ją diskutuoja ir ruošia jau nuo kovo mėnesio.

JAV Lietuvių Bendruomenės atstovais Komisijoje yra Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė, Juozas Ardys, Vytas Maciūnas, Donatas Skučas ir Liūda Rugienienė.

Danutė Bindokienė

Lietuvos ambasadoriai

Gyvenimas mūsų planetoje dviem savaitėm nesustojo tik dėl to, kad Atlantoje vyksta su-kaktvinė – šimtoji moderniais laikais – olimpiada su rekordiniu skaičiumi dalyvių ir galbūt žiūrovų. Menką valandėlę, stebėdami margas olimpiados atidarymo iškilmes, tikėjome pamiršti žudynes Afrikoje, Jelcino dvideiskumą su čečėnais, TWA tarptautinio skrydžio lėktuvo šurpiai nelaimę ir visa tai, kas skverbiasi į mūsų kasdienybę ir trukdo ramų miegą. Deja, ir Atlantoje neap-sieita (argi galėjome tikėti, kad bus kitaip) be bombos sprogmio, be aukų ir jų įprasto klausimo: kodėl?

Tačiau ankstyvo šeštadienio ryto bomba Atlanto Centenial parke kažkaip išsiskiria iš kitų panašių tragedijų – ne savo šurpumu (yra buvę ir daugiau aukų, ir daugiau siaubo), bet žmonių nusiteikimu. Vienas po kito, pradedant aukščiausiais olimpinio komiteto bei teisėtvarkos pareigūnais, baigiant eilinius Atlanto gyventojais ir svečiais, atvykusiais į olimpiadą, yra vieningos nuomonės: nepasiduoti teroristų užmačioms ir nepulti į paniką. Olimpiada yra žmonijos taikos ir vienybės simbolis, kurio neturi suardyti jokios tamsiosios jėgos.

Tvirtas pasiryžimas sąjauklai akiai neišlaikyti į visas puses, o dar labiau suglausti gretas, kovojant su terorizmu, galbūt atneš geresnių pasekmių, negu rankų gražymas ir bejėgiškumo jausmas.

Ne vien Georgia valstijos ar Atlanto miesto gyventojams su-kaktvinė olimpiada yra savigarbos reikalas. Tą jaučia visa Amerika, noredama teigiamai pasirodyti ir 197 valstybių atlektams, besivaržantiems dėl pirmenybių, ir svečiams, ir visam pasauliui, stebintiems olimpiadą satelitinės televizijos pagalba. Suprantama, kad žiūrovams šilčiausia jausmą sukelia dėmesys jų tautybės atlektams. Tai galbūt nemažiau svarbu, kaip medaliai. Olimpiados atidarymo iškilmėse, pro akis abėcėlės tvarka žygiuojant tautų reprezentatoriams – geriausiems iš geriausių atletų, artėjant prie „I“ raidės, širdis nejuokiomis pradėjo greičiau plakti: ar matysime lietuvių? (Barcelonoje pro juos kažkaip „prasprūdo“ filmuotojų aparatai). Suspindus trispalvėi prieėjimo į areną, norėjosi garsiai sušukti „valio!“, nes dar gerai

prisimename širdgėlą, kai sovietų atletų gretose stengėmės atpažinti lietuviškus veidus... Rodos, būtume visą vakarą sekę tos trispalvės ir jos palydovų procesiją aplink aikštę ir jautėmės nusivylę, kad tiek trumpai terodė. Net amerikiečio Donn Nelson suktelėjimas eise-noje: „Lietuva, aš tave myliu!“, nusmelkė džiaugsmu.

Olimpiadoje dėl lietuvių krepšinių raudonųjų tautų mums netenka. Tiesa, jie pralaimėjo rungtynes prieš amerikiečius, tačiau nepamirškime, kad ta „svajonių komanda“ sudaryta iš geriausių žaidėjų, o mūsų krepšininkai ne tik juos nustebeino, bet priverė prakaituoti. Per didelį pasitikejimą savimi amerikiečiams galėjo net kaupti pergalę. Kaip jie patys prisipažįsta: į lietuvių komandą prieš olimpiadą nedaug krepie demesio ir nepastudijavę jos strategijos. Pajutę pralaimėjimo pavojų, „svajonių komandos“ žaidėjai daugeliu atveju elgsi nelabai džentelmeniškai, bet lietuvių neišgąsdino.

Idomu, kad žaidynių metu ir vėliau spaudoje komentatoriai buvo tarytum mūsų krepšinių pusėje, daugiau dėmesio jiems skyrė negu saviškiams. Visur be išimties šiltai paminėta ir Lietuva. Ypač tai buvo sekmadienį, po rungtynių su Kinija. Žurnalistas aiškino, iš kur lietuviams ta meilė krepšiniui, kodėl jie taip rūpinasi skirti „viską Lietuvai“. Krepšinio meilę stengėsi išnaudoti ir sovietai, kai į savo olimpinės ar tarptautinių varžybų komandas įjungdavo nemažai lietuvių. Buvo pasakojama ir apie amerikiečių pastangas padėti neturintį mūsų krepšinio komandai (Donn Nelson, „Grateful Dead“), nuolat minimas Šarūnas Marčiulionis, Arvydas Sabonis ir kiti. Galbūt čia gera proga priminti mūsiškiams, kurie, vos atvykę į Ameriką, skuba „suamerikioninti“ pavardes – lietuviams sportininkams (Marčiulionis, Gerulaičius, Sabonis) nei vardas, nei pavardė netrukdo pasiekti aukštųjų savo srityje.

Buvo malonu matyti Marčiulionį, inteligentiškai besikalbantį su žurnalistu. O kiek kartų panašiais atvejais amerikiečiai žaidėjai buvo labiau panašūs į valkatas, negu žymius sportininkus, duodančius pavyzdį jaunimui... Be abejonės, savo krepšinio komanda galime didžiulius – tai labai geri ambasadoriai Lietuvai.

paila, užteko vietos vaikams, paaugliams ir suaugusiems. Viskas veltui tada, kai nereikėjo nieko kita veikti ir nebuvo ko veikti.

Gal man turėjo itakos gobšumas, kad dėstymo gimnazijoje neužteko? Paskyrė stovyklos švietimo vadovą. Tačiau šiose, garsiai šaukiančiose, pareigose nevertėčiau jokių kalnų. Gal tik kelis grumtelius paritinau. Kam vadovausi, kai visos švietimo institucijos turėjo savo protingus, gerus, sumanius viršininkus? Man tik reikėdavo palaikyti ryšį su UNNRA ir IRO švietimo valdininku, kuriuo visą laiką buvo malonus, kultūringas, gražios išvaizdos amerikietis juodukas Washington. Vardo neprisimenu, tačiau žinau, kad tai ne George.

Kokią naudą davė šie ryšiai? Mūsų tamsaus veido draugas Vašingtonas kartais pasiūlydavo pačiu smulkaus mokslo priemonių, pvz., sąsiuvinį, pieštukų. Yra atgabėjęs anglų kalbos pradžiamokslų, tačiau jų mokytojai ir mokiniai neįsugebėjo naudoti – paruošti kaip tik ta grumteliojanti nežinoma kalba. Parašyta, gražiai iliustruota, bet kas parašyta? Gaudavom ir kitokios literatūros, net atvežė apie 30 egzempliorių braižomosios geometrijos vadovėlio. Bet kas Kempene galėjo domėtis šia universitetine, labai specifine literatūra? Pirmiausia reikėjo išmokti skaityti, o tada gal ir braižomoji geometrija atsivertų. Daugelis pono Vašingtono dovanų gulėjo krūvelėse be naudos, nors tasai mielas žmogus darė tai, ką tuo metu jis galėjo padaryti.

Dabar atrodo, kad be švietimo vadovo stovykla galėjo puikiai gyvuoti.

(Bus daugiau)

Eugene Krizes (kairėje) iš Christian Relief Services su JAV ambasadoriumi Lietuvai James Swihart Lietuvos Medicinos bibliotekose š.m. gegužės mėn.

UŽUOMINOS APIE IŠNYKUSIĄ PADERMĘ

VYTAUTAS VOLERTAS

17

Ir štai Kemptene kurį laiką abu dėstė matematiką. Atminty įsikasė nejaukus įvykėlis. Buvo pirmosios gimnazijos laidos baigiamųjų egzaminų laikas. Matematikos komisiją sudarė prof. Kolupaila ir aš. Atsakomojo metu viena kukli mergaitė lentoje sprendė diferencialinės skaičiuotės uždavinį. Ties minusi iš vienos eilutės perėjo į naują, abiejose eilutėse pažymėjusi tą patį minuso ženklą. Vėlesniuose vadovėliuose, gal nuo 1938 m., pagerbiant taisyklę, kad minusas pliusas reprezentuoja minusą, keliant matematikos formules iš vienos eilutės į kitą taip pat buvo laikomasi šios tvarkos. Tai grynai susitarimo reikalas. Kad mergaitė dėl šios smulkmenos nesusiarytų nepatogumų (uždavinį ji sprendė teisingai, tačiau stiprokai nervinosi), aš pats iš vieno minuso ženklą padariau pliusą. Prof. Kolupaila tuo metu egzaminavo kitą mokinį ir šio mano mosto nepastebėjo. Kai grįžo prie mergaitės, užklauso:

– Kodėl čia minusas, o kitoje eilutėje pliusas?
Mergaitė tylėjo. Tuojau pasiiskinau, kad aš pats ištaisiau.
– Kodėl, kolega? – nustebo.
– Juk vėlesniuose vadovėliuose taip naudojama, profesoriau.
– Ne, kolega, ne! – užprotestavo.
Toks įvykis mokinių akyse buvo nemalonus:

egzaminų metu nesutinka egzaminatoriai. Tačiau profesorius man daugiau nieko nesakė. Jį gerbdamas, aš taip pat nebandžiau teisintis. Viskasėjo ir praėjo.

Kaip tie 11 ar 12 metų amžiaus vaikai, susirinkę į pirmąją mano auklėta, klasę? Su jais per ketverius metus kiekvieną savaitę praleisdavau devynias valandas pamokose. Rengdavome vaidinimus, laisvesniu laiku ekskursuodavome į artiau ir toliau esančias įdomesnes vietas. Net į Alpes kopdavome. Išmintais takais žygiuodami, ne ant virvių kabadami. Kai skirstėmės emigracijai, jie buvo jau 15 ar 16 metų jaunuoliai.

Pusės šių žmonių, mano akyse žengusių į brendimą, vėliau niekadoms nesutikau ir nieko apie juos negirdėjau. Yra jau mirusių, yra anksti našlėmis tapusių ir vaikus išauginusių. Iš jų tarpo susilaukta teisininkų, filosofų, matematikų, kariuomenės pulkininkų, gerų pianistų, daktarų, šiaip ramių žmonių ir net didokų piktiurnų.

Štai tie buvę vaikai, o šiandien jau virš šešių dešimčių metų nukeliau perbrendėliai:

Aleksūnas Robertas, Čerštaitė Janina, Chodosevičius Andrius, Gedgaudas Vytautas, Ingelevičiūtė Regina, Ingelevičiūtė Marija, Jonušaitė Ramutė, Kaminskis Edvardas, Klimavičiūtė Genutė, Laukytė Danutė, Litvinas Leonas, Mickevičiūtė Marija, Mickūnas Algirdas, Mikutavičius Rikardas, Mockūnas Liūtas, Muliolis Vytautas, Pagalytė Stasė, Remėza Saulius, Stadelninkaitė Nijolė, Vėlžaitė Nijolė, Vėžys Rimas, Zaukaitė, Žukaitė Rita, Žumbakytė Danguolė.

Stengiausi jaunuoliuose paieškoti deimantiukų, stipresnių polinkių. Todėl organizuodavom įvairius renginius. Daugiausia pastangų ėmė du vaidinimėliai: „Naktis miške“ (1946 spalio mėn.) ir „Piktioji laumė“

(1947 spalio mėn.). Tai pasakėlės su gūdžiais nuotykiiais. Net dabar kretia šurpas prisiminus, ko ten būta ir ko nebūta. Tuos vaidinimėlius pats rašiau ir žiūrėjau, kad kiekvienas mano klasės mokinių būtų įveltas, kad ne liktų mergaitės ar berniuko, kuris jaustųsi laikomas menkesniu už kitus. Ir stengėsi visi! Toks bendras darbas, toks aukojimasis vieno už kitą... Lyg kariai fronte, lyg skruzdėlės.

– Gerai, padarysime! – užtikrindavo maneylančių aktorijų klasė.

Režisruojant sulaukiame milžiniškos pagalbos iš mokinių tėvų. Mamos siuvo kostiumus, iš skudurėlių juos surengdamos, prieš vaidinimus grimo davė ir tvarkingai aprenkdinėdavo savo aktorius. Scenoje gyveno tikri angelai, tikros piktos dvasios, tikros gražuolės šokėjos, doros mergaitės ir dori vaikinukai. Viskas tikrai – toks buvo vaizdas, bendradarbiaujant tėvams ir vaikams. Vaidinimai vyko miesto teatro salėje su nuomotomis dekoracijomis. Šiomis dienomis jau gal mažai yra likę tų mielių tėvų, tiek daug man padėjusių, taip besirūpinusių savo prieaugliu. Amžius iš gyvenimo teatro visus išprašo. Metų niekas nemoka vinimi vietoje prikaloti.

Mokslas ir šviesa Kempteno stovykloje veržėsi iš visų pusių. Tik norėk mokytis, tik sukis į tuos šviesos šaltinius! Veikė 6 skyrių Vinco Kudirkos vardo pradžios mokykla, kurią lankydavo 60-70 vaikų. V. Daukantas ir J. Girdžiūnas buvo mokyklos vedėjais. Vaikų darželis, Liaudies universitetas, Aukštieji technikos kursai – tai vis žemesni ir statnesni laiptai į pažangą. Lipk, kabinkis ir nesuklupk! Pradedant vaikų darželiu ir Aukštaisiais technikos kursais, kuriems vadovavo prof. Stp. Kolu-

PLEČIANT VERSLO RYŠIUS SU LIETUVA

Vytautas Staškus, baigęs ekonominis mokslus Western Reserve universitete Clevelande, dirbęs TRW tarptautinio verslo bendrovėje, aktyvus skautų darbuotojas, vadovavęs Clevelando lituanistinės mokyklos tėvų komitetui, vienas pagrindinių Lietuvių kredito kooperatyvo „Taupa“ iniciatorių-įkūrėjų, kelerius metus sėkmingai vadovavęs šiai finansinei institucijai, dabartiniu metu sumaniai pirmininkauja Lietuvių pensininkų klubui, vienai gausiausių Clevelando lietuvių organizacijų, kartu megzdamas prekybinių-pramoninių ryšių su Lietuva, jos kelyje į Vakarų rinkos ekonomiją.

Vienas paskutiniųjų jo pastangų ir ryžto gražus rezultatas — išsiųstas keturiasdešimt pėdų talpintuvus, 34,000 svarų beržo kaisčių, pagamintų su amerikiečių technologija. Vievyje, netoli Elektrėnų prie Kauno — Vilnius greitkelio, ir JAV-es, Westbrook, Maine Saunders Brothers, Inc. Siunta pasiekė paskirties vietą liepos 24 d. Ši amerikiečių bendrovė yra didžiausias kaisčių ir kitų beržo bei ąžuolo produktų gamintojas ir pirmiausias prekybininkas šiame krašte.

Saunders Brothers b-vė, siekdama išplėsti savo įmonės veiklą Europoje, jau 1991 m. gruodžio mėn. jos viceprez. Clyde Pingree kreipėsi į V. A. Staškų, tarptautinės prekybos konsultantą, įkurti — Joint Venture — bendrūrę ir prašė jo imtis iniciatyvos surasti tinkamą firmą, kuri galėtų gaminti beržo kaisčius Lietuvoje. V. A. Staškus ir viceprezidentas per ketverius metus keletą kartų lankėsi Lietuvoje, kol surado lėptjūvę, kurios tinkama technologija ir pajėgumas galėtų išpildyti amerikiečių dirbtuvės reikalavimus. V. Staškus

vienas toliau tęsė ieškojimo pastangas ir tikrai 1995 m. birželio mėn., kartu su bendrovės viceprez., aplankė lėptjūvę, kuri gamina įvairius beržo ir ąžuolo dirbinius, turėjo ir vietas lėptjūvės plėtimuisi. Tų pačių metų spalio mėn. Saunders Brothers b-vės prez. Mr. John Bowman, viceprez. C. Clyde Pingree ir V. A. Staškus sutarė gaminti beržinius kaisčius Lietuvoje.

Buvo tuojau pasiūti įrengimai iš JAV. Įrengta technologija produkcijai ir pamokytas personalas. Lietuvos dirbtuvės vadovas du mėnesius praleido Westbrook fabrike, Maine, gerai susipažindamas su produkto gamyba. Lietuvos dirbtuvės gamina išimtinai tik Saunders Brothers bendrovei, pagal jos specifikacijas. Bendrovė garantuoja supirkti visą produkciją ir rūpintis pardavimu JAV-se. Naudojama Lietuvos darbo jėga. Rezultatais naudojasi ir Lietuva, ir JAV.

Clevelando bendrovė Exim Trading Co., turinti didelę patirtį prekių pervežimui iš JAV į Europą ir atvirkščiai, pristatydama talpintuvus nuo durų iki durų, tvarko maito reikalus ir t.t. V. Staškus, dirbantis su Exim Trading Co., kontroliuoja, kad visa pasikeitimo dokumentacija ir pristatymas būtų atliekamas pagal amerikiečių bendrovės reikalavimus.

Ši nauja prekybinė-gamybinė bendrovė plečia ir stiprina Lietuvos žingsnius į tarptautinę rinką, suteikia darbo Lietuvos žmonėms, kelia šiuo metu gan varganą ekonominę padėtį ir duoda vilties krašto ekonominei gerovei. Vytauto Staškus parašė, kad su geromis idėjomis, kantrybe ir sumanumu galima pasiekti suplanuoto tikslo.

Vacys Rociūnas

LIETUVA SUTRIUSKINO ANGOLĄ IR KINIJĄ

Lietuvos vyrų olimpinė krepšinio rinktinė pagaliau pradėjo rinktis savo gera forma ir dideliais skirtumais pajėgę įveikti du paskutiniuosius savo varžovus A grupės varžybose Atlantoje. Liepos 26 d. nuo lietuvių taiklių rankų krito Angola, įveikta 85-49, o praėjusį sekmadienį (liepos 28 d.) turėjo pasiduoti ir didžioji Kinija — 116-55.

Jei prieš Angolą buvo galima tikėtis tokio didelio (36 taškų) skirtumo, tai aukštas laimėjimas prieš, palyginus, stipresnę Kiniją 61 taško persvara buvo maloni staigmena visiems lietuviams.

Pradedant rungtynėmis prieš JAV „Svajonių komandą“, kuriai lietuviai šioje olimpiadoje pralaimėjo pačiu mažiausiu (22) taškų skirtumu, Lietuvos komanda pradėjo žaisti protingą krepšinį, kas jai galėtų atverti kelią į medalius, panašiai kaip ir Barcelonoje, tik šį kartą jie gali būti šviesesni — sidabriniai.

Sekmadienio ryto rungtynėse prieš Kiniją, kuriose buvo pasiektas rekordinis krepšiu skaičius — 116, aikštėlėje maždaug apylygiai pabuvojo visi vienuoliai Lietuvos krepšininkų. Šį kartą net nereikėjo daug varginti po kokių operacijų dar nepilnai atsigaivusių komandos tūzų — A. Sabonio ir Š. Martiūlionio. Pirmasis žaidė tik 20 min. (padarė 13 taškų), o antrasis — 22 min. (sukalė 10 taškų, iš kurių du tritaškiai iš tiek pat bandymų).

Naudingiausias komandoje pasirodė esąs S. Stombergas, per 19 žaidimo minučių įmetęs 19 taškų, jų tarpe du tritaškius iš

trijų mestų. Antruojų, pagal įmestus taškus, buvo R. Kurtinaitis — 17 taškų per 22 min. (net 5 tritaškiai iš 7 bandymų). Kitų įmesti taškai: G. Einikis — 14 (per 22 min.), A. Karnišovas — 12 (26 min.), D. Lukminas — 15 (17 min.), M. Žukauskas — 10 (14 min.), E. Žukauskas — 6 (13 min.). Aikštėlėje 11 minučių pasirodė R. Vaišvilas ir 10 min. T. Pačesas, kurie taškų nepelnė.

Reikia pasakyti, kad rungtynėse prieš Kiniją Lietuvos vyrai į priekį išėjo gana greit ir pirmojo kėlinio pabaigoje jie jau turėjo 30 taškų persvarą (53-23), o antrasis kėlinys buvo laimėtas 31 taško persvara. Lietuva šį kartą nelabai atsiliko nuo JAV „Svajonių“ komandos, kuri penktadienio vakare Kiniją įstengė įveikti 63 taškų skirtumu.

Lietuva antra savo grupėje ir patenka į tolimesnę ratą

Po pergalės prieš Kiniją, Lietuva pralenkė savo pavojingiausią varžovą — Kroatiją ir atsistojo antroje vietoje A grupėje su 8 taškais (3 pergalės, du pralaimėjimai). Tiek pat taškų surinko ir Kroatija, tačiau dėl pralaimėjimo prieš Lietuvą, ji užėmė III vietą. Ketvirtąją liko Kinija — 7 taškai. Šios komandos patenka į ketvirtfinalį iš A grupės (5-oje vietoje liko Argentina, 6-oje — Angola).

Iš B grupės į ketvirtfinalį kvalifikavosi Jugoslavija — 10 taškų (taip, kaip ir JAV — A grupėje), Australija — 9, Graikija — 8, Brazilija — 7 taškai. Ketvirtfinalyje žais A grupės pirmo

Antakalnio Vaikų TB ligoninėje lankantis iš Amerikos Lithuanian Mercy Lift ir Christian Relief Services atstovams. Iš kairės: Paulius Bindokas, Sveikatos apsaugos ministerijos atstovas, E. Krizek iš Christian Relief Services, TB sergantis vaikučiai ir Jurgis Lendraitis, LML pirmininkas.

JAV LABDARINGOS ORGANIZACIJOS „CATHOLIC MEDICAL MISSION BOARD“ ATSTOVŲ VIEŠNAGĖ LIETUVOJE

1996 m. liepos 11-18 d. Lietuvoje lankėsi didžiausios JAV katalikiškos labdaringos organizacijos „Catholic Medical Board“ („Katalikų medicinos misijų tarybos“) atstovai: programų koordinatorius Michael Maguire ir jo patarėja Rasa Razgaitienė. Ketvirtadienį, liepos 18 d., jie susitiko su Sveikatos apsaugos ministru Antanu Vinkumi ir aptarė bendradarbiavimo su Sveikatos apsaugos ministerija galimybes, labdaros būdą aprūpinant vaistais Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigas. Sveikatos apsaugos ministras padėkojo svečiams už jų vertingą pagalbą ir įteikė Sveikatos apsaugos ministerijos padėkos raštą.

„Catholic Medical Mission Board“, kuri buvo įsteigta 1928 metais New York'e, per penkis 1996 m. mėnesius paaukojo už 60 mln. litų vaistų ir vien-

kartinių medicininių priemonių, kurios buvo paskirstytos Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigoms. Šį darbą koordinuoja Pauliaus Bindoko vadovaujama Sveikatos apsaugos ministerijos Labdaros skirstymo ir kontrolės komisija, atsižvelgdama į labdaros davėjo nurodymus.

Pasak P. Bindoko, šiuo metu „Catholic Medical Mission Board“ yra didžiausia labdaros vaistų tiekėja Lietuvos asmens sveikatos priežiūros įstaigoms. Esant sunkioms ekonominėms sąlygoms, ši pagalba ypač svarbi. Be jos būtų sunkiau suteikti visapusišką medicinos pagalbą mūsų sergantiems žmonėms.

Vizito metu svečiai aptarė tolesnio bendradarbiavimo galimybes, tęsiant anksčiau sekmingai vykdytą neurovystymosi terapijos mokymo programą bei medicinos seserų supažindinimą

su specifinėmis, Vakarų kraštuose naudojamomis, ligonių slaugymo procedūromis. Svečiai aplankė Vilkiškių vaikų ligoninę Marijampolės skyriaus Carito labdarinę organizaciją ir artimiausioje susipažino su šio skyriaus veikla. Taip pat lankėsi Vilniaus, Kauno, Ariogalos ir Marijampolės ligoninėse, norėdami geriau planuoti tolesnę pagalbą bei patikrinti jų dovanotų vaistų panaudojimą. M. Maguire teigė: „Catholic Medical Mission Board“ Lietuvai siūnia medicininę pagalbą nuo pirmųjų nepriklausomybės atstatymo dienų. Mes vilimės, kad mūsų dovanoti vaistai ir mūsų maldos, lydinčios visas siuntas, padės Lietuvos žmonėms sveikti ir stiprėti ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai.

M. Maguire išvyko iš Lietuvos liepos 18 d. su viltimi ir toliau teikti pagalbą Lietuvos žmonėms. Pasak M. Maguire, šiuo metu yra ruošiami vaistų siuntai, kurios vertė maždaug 8 mln. litų. Ši siunta turėtų pasiekti Lietuvą artimiausią mėnesį.

Paruošė P.G. Bindokas

PAMINKLAS LIETUVOS AVIATORIAIS

Kaune susikūręs Lietuvių aviatorių vaikų klubas, talkinant Kauno miesto savivaldybei, nusprendė įamžinti Lietuvių orieivų, žuvusių po brutalias 1940 m. Sovietų Sąjungos agresijos partizaninėse kovose, okupantų kalinėjimuose bei lageriuose ir mirusių svetimuose kraštuose, nežinomų, kurių kapai išsibarstę po visą pasaulį, atminimą. Lietuvių atmintyje amžinai gyvi yra Sparnuotųjų lietuvių — Stepono Dariaus, Stasio Girėno, Jurgio Dobkevičiaus, Antano Gustaičio ir kitų vardai.

1919-1920 m. Nepriklausomybės kovose dalyvavo jauni savanoriai lakūnai. Jie konstravo ir gamino lietuviškus lėktuvus, saugojo Tėvynės padangę. Ne vienas vardas Lietuvos laisvės, technikos progreso paaukojo savo gyvybę. Jų dėka per Nepriklausomos Lietuvos dvidešimtmetį Lietuvos aviacija tapo išvystyta technikos šaka, modernios tautinės kultūros dalimi.

Kovo 12 d. Lietuvos aviacijos paminklo, kuris bus statomas Kauno istoriniame S. Dariaus ir S. Girėno aerodrome, dėka Lietuvos aviacijos muziejaus (Aleksote), statybai buvo padėtas kertinis akmuo. Kapsulę į pradedamą statyti paminklą nuleido Kauno mero pavaduotoja V. V. Margevičienė, Lietuvos karo aviacijos viršininkas plk. Z. Vegelevičius ir karo aviacijos veteranas plk. B. Brazys.

Paminklo autorius, buvusios I eskadrilės vado majoro Jono Mikėno sūnus, architektas Algimantas Mikėnas projektą paruošė kartu su skulptoriumi Juozu Šlivinskiu ir inžinieriumi K. Linkevičiumi. Paminklo

centrą bus įrengtas simbolinis Maskvoje bolševikų nužudytų karo aviacijos viršininko brigados generolo inžinieriaus Antano Gustaičio kapas, įvairiomis progomis numatyta įamžinti svarbius Lietuvos aviacijos istorijai įvykius ir žmones.

Paminklas statomas Lietuvos aviatorių vaikų, anūkių, kitų artimųjų lėšomis. Jo samata sudaro apie 100,000 litų. Tačiau, traukiant lėšų, šios statybos iniciatoriai kreipiasi į pavienius asmenis, organizacijas, tautiečius užsienyje, prašydami prisidėti prie statybos. Aukos paminklo statybai galima pervedi į Kauno lietuvių aviatorių vaikų klubo sąskaitą Nr. 8700954 (litas) ir Nr. 870070139 (užsienio valiuta) Lietuvos valstybinio komercinio banko Kauno skyriuje (kodas 260101568), arba siųsti vardinus čekius Vytautui Stašaičiui adresu: Lietuvos aviacijos muziejus, Veiverių g. 132, Kaunas 3018, Lietuva, tautiečiai užsienyje — Vytautui Pešekui, P.O. Box 255, Beverly Shores, IN 46301, USA. Aukosios bei paminklų Lietuvos aviacijos muziejaus ekspozicijoje įrengtame specialiaame stende.

Pranas Abelkis

• Alytus. Rugšėjo 2 d. pradės veikti Alytaus katalikiškoji vidurinė mokykla. Iš pradžių veiks tik pirmosios šešios klasės. Laikui bėgant mokykla taps vidurine. Naujosios mokyklos direktoriumi bus Artūras Kazlauskas kviečia krepšinio mokinių tėvus, norinčius savo vaikus auklėti krikščioniškų vertybių dvasia.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkimui bei pardavimui, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite

BUDRAITIS
Bus. 312-585-6100 Fax. 312-585-3887 Pager 312-308-0307

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukštas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3388% West 98th Street
Tel. (708) 434-8854 (312) 861-8854

J & K CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiumo ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Janauskas, tel. 708-666-2668.

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas priemonėmis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
312-925-4331

MOVING-KRAUSTYMAS
Profesionalus patarnavimas priemonėmis kainomis jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Skambinti:
708-424-7183
312-539-3547

TAISOME
SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
M. Deckys
Tel. 312-585-8624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriur FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veitui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR SALE

Parduodu: Lietuvos enciklopediją 1995 m.; dr. V. Kudirkos raštus, 6 tomai; knygos spinta; Kaldėjų eglutę; stiklinį stalą ir 4 kėdes; veisintuvą įdedamą į langą; didelį šaldytuvą; 60" viryklę. Teirautis: tel. 312-776-3329.

HELP WANTED

CONTINUITY CARE
Recruits quality applicants for domestic jobs. We are looking for nannies, care givers for the elderly. Many job opportunities. Call: 312-283-8108

Pietvakarių apylinkėse pety-ly-bančių salė leidžia atsakom-ingo, detalės gerai besiorientuojan-čio, darbštus asmenis pilno laiko darbu ūkvedybos skyriuje (house-keeping) Būtinai susikabinti ang-liskai. Judd's Red Darby, 12700 S. Kedzie, Blue Island, IL 60406, Tel. 800-666-3611.

GES, INC.
Siūlo jums naujus darbų varian-tus, kuriuos galite atlikti savo namuose ir savo pasirinktu laiku. Uždarbis priklauso nuo jūsų dar-bo valandų (\$300-\$900) (savaitę). Teirautis:
GES, INC.
P.O. Box 252
CHICAGO RIDGE, IL 60415

U.S. SAVINGS
A public service of this newspaper

LAISVĖ FONDAS Lietuviškai Kultūrai Ugdyti Leidiniai

Vytautas Volertas — ANGELAMS VEDANT, VELNIAMS PAINIOJANT. Atsiminimai. 206 psl.	\$8.00
Jonas Mikėlnskas — NORS NEŠVIETĖ LAIMĖ. JIMO VILTIS. Romanas, laimėjęs [LF rezis-tencinio romano premiją]	\$8.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO SARGY-BOJE I tomas. Raštai 1993	\$10.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO SARGY-BOJE II tomas. Raštai 1994	\$10.00
Lukša-Daumantas — LAIŠKAI MYLIMOSIOMS. Čikaga, 1994	\$10.00
Antanas Paškus — EVOLIUCIJA IR KRIKŠČIO-NYBĖ. 1988	\$6.00
Antanas Paškus — ASMENYBĖ IR RELIGIJA.	\$6.00
Antanas Paškus — SAŽINĖ	\$6.00
Antanas Paškus — ŽMOGAUS MEILĖS. 1995	\$6.00
Juozas Brazaitis — RAŠTAI. II, III, IV, V, VI t. po \$15.00. Vis (5) tomai	\$50.00
Liudas Dambrauskas — GYVENIMO AKIMIRKOS I t. Sibiro tremties atsiminimai	\$10.00
Liudas Dambrauskas — GYVENIMO AKIMIRKOS II t. Sibiro tremties atsiminimai	\$8.00

PASTABA. VISUS ŠIUOS LAISVĖ FONDO leidinius galima gauti DRAUGE arba: LAISVĖ FONDAS c/o A. Par-gauskas, 8908 Butterfield Ln. ORLAND FL 32682, USA. Prie knygos kainos pridėdama supakavimo ir pašto išlaidos.

Ed. Šulaitis

LAIŠKAI

BALSUOTOJŲ DĖMESIUI

„Drauge“ išspausdintas laiškas liepos 16 d. atkreipė dėmesį į Amerikos valdžios pareigūnų negausių dalyvavimą Dešimtojo tautinių šokių šventėje. Laiške buvo paminėta, kad dalyvavo Richard Durbin, kandidatas į senatorius. Norėčiau atkreipti skaitytojų dėmesį į tai, kad dalyvavo ir kitas kandidatas į senatorius – būtent Illinois valstijos atstovas Al Salvi. Jo žmona lietuvių kilmės, o jo penkių mažų vaikų auklėtoja, Audra Viršulaitė, prieš metus atvykusi iš Lietuvos. Taigi jie visi atvažiavo pasižiūrėti šokių šventės, ir A. Viršulaitė atvyko pasipuošusi tautiniais rūbais.

Tik keista, kad kai adv. Salvi su žmona įvykavo į salę su kitais garbės svečiais, niekas jų nepripažino publikai, niekas jų vardo nepaminėjo. Gaila.

Eglė Paulikienė
Downers Grove, IL

ŠEIMO RINKIMAI

Artėjant Lietuvos Seimo rinkimams, Zigmantas Viskanta savo laiške: „Seimo rinkimai ir išeivija“ ragina JAV lietuvių daugiau kreipti dėmesio į Seimo rinkimus ir suorganizuoti komitetą aukoms rinkti ir remti dešines jėgas, o ne kiekvieną partiją atskirai. Jo nuomone remtini ir nepartiniai, o taip pat neatmetini ir LDDP atskiri kandidatai, panašūs kaip krašto apsaugos ministras Linkevičius ir vidaus reikalų ministras Bulota. Tai keistas sumanymas, klausimas, ar bus suorganizuotas toks komitetas.

Dabar Lietuvoje yra daugiau negu 20 partijų. Neaišku, kur kas kurios iš jų stovi – kairėje ar dešinėje. Toks partijų gausumas rodo politikų politinį ir pilietinį nesubrendimą. Pirmiausia visos mažosios partijos galėtų užsidaryti arba susijungti su didžiosiomis, nes mažosios nenaudingos ir nereikalingos Lietuvai, užtekę tik kelių partijų. Šiuo metu remtinis tik aiškios dešiniųjų partijos. Jų laimėjimas Seimo rinkimuose priklausys nuo balsuotojų susipratimo ir pareigos balsuoti. Tiekime, kad nepajęgi ir savanaudiška LDDP Seimo rinkimuose pralaimės, nepaisant kokios paramos besulauktų iš užsienio lietuvių.

Juožas Navakas
Gulfport, FL

PADEKITE ŪKININKAMS

Jūs su atviru laišku kreipiausi Lietuvos ūkininkai. Tai naujakuriai ir pradininkai. Po 50-ties metų Lietuvoje atsirado galimybė atkurti privačius

ūkius. Galimybė atsirado, bet sąlygų tam jokių nėra. Vyriai, sėbė paėmusi iš pasaulinio banko kreditus, visiškai užmiršo ūkininkus ir jiems iš šių lėšų nepalikto nei grašio. Šiuo metu tik su arkluku nepriūkininkausi, kai pasaulis nužengs taip toli su technologijom bei technika.

Vakaru Europoje panaudotos technikos galima būtų įsigyti, bet tam reikalinga tvirta valiuta, ko labiausiai šiuo metu stinga pradedantiems ūkininkams. Todėl ūkininkai apsiūnė ir sąjungą, kad vienas kitam pagelbėtų. Šioje sąjungoje kuriamas apyvartinių lėšų fondas. Kiekvienas narys raginamas įnešti į šį fondą nors po 100 litų. Šio fondo pinigais bus perkama technika bei padargai pradedantiems ūkininkams. Aišku tai sudarys labai mažas lėšas. Todėl kreipiamės į Jus, brangūs išeiviai, prisidėti prie šio fondo kūrimo. Tegul nors ir nedidelis indėlis nuo atsiliepusio į šį neviltingą šauksmą, bus nuosirdžiai priimtas ir su reikiama pagalba atsiųdėta. Mes manome, jog ateis laikas, kai ir Lietuvoje suklestės privatus ūkiai, susikurs agroturizmas, būsite laukiami svečiai mums pagelbėjusiems sunkiame laike, todėl lauksime ne tik pinigų, bet ir Jūsų laišku, kad galėtume parodyti svetimgumą. Tad labai laukiame Jūsų atsiliepiant ir mūsų šauksmą ir tepadeda Jums Dievas.

Alytaus skyriaus ūkininkų sąjungos pirmininkas
Alfonas Pilkonis
Lėšas siūsti: Lietuvos ūkininkų sąjunga Alytaus skyrius, Žemės ūkio bankas Alytaus skyrius, kodas 26010149, sąskaitos Nr. 700305, adresas – Ūkininkų sąjunga, Pulkas 23, Alytus, Lietuva.

AIČIŲ, BRANGŲS TAUTIEČIAI!

Už suteiktą galimybę dalyvauti X Amerikos lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje nuoširdžiai dėkoju šokių grupės „Klumpė“ iš Wisconsin valstijos vadovams Giedrei ir Stasiui Milašiams, klumpečiams šokėjams, visiems, prisidėjusiems prie mūsų viešnagės, kurios metu mes lydėjo vien šypsenos, sklido neįkainojama širdžių šiluma. Dėkoju taip pat tiems lietuviams, kurie prisimena mūsų pirmosios kelionės 1995 m. lapkritį, kuomet vaikų tautinių šokių liaudies ansamblio „Linelis“ grupę koncertavo Milwaukee, WI, Philadelphia, PA, Bridgeport, CT, ir siūnia mums iki šiol nuotraukas, įvairią informaciją pasirodžiusių Amerikos spaudoje.

AIČIŲ, BRANGŲS TAUTIEČIAI!
Irena Rutkauskienė
Panevėžio miesto vaikų tautinių šokių liaudies ansamblio „Linelis“ vadovė.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Skubiems sintiniams AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

Pinigai pervedami doleriais nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas tarp 2 - 5 dienų.

Galimybė pervedti dolerius iš Lietuvos į JAV.

TRANSPAK - vienintelė siuntinių persiuntimo įstaiga, kur pinigai pervedami pagal Illinois valstijos leidimą.

MAISTO SIUNTINIAI.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

Dešimtojo tautinių šokių šventėje JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė sveikinasi su adv. Al Salvi, kandidatu į senatorius.

Nuotr. Jono Kuprio

NEPAKARTOJAMAS ISPŪDIS

Grįžome iš X-os Lietuvių Tautinių Šokių Šventės Čikagoje su viltimis, kad kada nors vėl čia sugrįšime.

Panevėžio miesto šokių ansambliui „Grandinėle“ tai buvo nuostabi ir nepakartojama kelionė, pilna įspūdžių, pasisekimo, ir džiaugsmo. Visi, kurie dalyvavo šventėje, liko patenkinti vietoje, kur gyvenome, Rosemont stadione koncerto valandomis. Tai buvo kažkas gražaus, nepakartojamo. Tai buvo šventė kiekvieno mūsų širdyje.

Dar tebegyvename patirtais įspūdiiais, Čikagos dangoraižiais, draugais iš Argentinos, o labiausiai prisimename lietuvių, kurie sveikindavo mus po koncertų, jų nuoširdumu ir noru bendrauti. Malonu, kad „Grandinėle“ šokėjai sugebėjo padovanoti Čikagos lietuviams daug malonių akimirkų.

Visiems paliko įspūdį – stiprus lietuvių jausmas ir tai, kad, kol bus nors vienas lietuvis, tautinės šventės vyks už Atlanto.

Ši šventė tai ne tik jungtinis koncertas Rosemont stadione, tai kartu ir įvairaus amžiaus, įvairių profesijų, įvairių tautybių žmonių bendravimas, žmonių sambūris, kuris vienija lietuvių. Daugelis jau nemoka lietuvių kalbos, tačiau šoka lietuviškus šokius, supranta lietuvišką muziką, širdyje jaučia, kad jų šaknys ten toli Lietuvoje.

Šio laiško eilutėmis noriu dar kartą padėkoti šventės organizacinio komiteto pirmininkei Jūratei Budrienei, šventės meno vadovei Violetai Fabionovitch, JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkei Reginei Narušienėi, dr. Jonui Adamavičiui, kuris po šventės koncerte padovanojo kiekvienam dalyviui po voką su pinigais, šokių grupės „Lietuvos vyčiai“ vadovams Frank Zapolui ir Ligijai Tautkuvieni, grupės globėjui Antanui Jarūnui.

AIČIŲ Jums ir iki susitikimo Vilniuje 1998 m. Lietuvių tautinių šokių šventėje.

Zita Rimkuvienė
Ansamblio „Grandinėle“ meno vadovė

PATIKSLINIMAS

Noriu patikslinti Edvardo Šulaičio straipsnį, išspausdintą „Tėviškės žiburiose“ (1996. VII.16 Nr. 29), apie Lietuvos krepšinio komandą tautinių šokių šventės pokylį. Jis rašo: „Tos dienos vakare krepšinininkai, kiek pavėlavę, atėjo į šventės pokylį. Deja, rengėjai jau neturėjo vietos mūsų krepšinininkams atsistoti. Tad jie, ten trumpai pabuvoję, išvažiavo į viešbutį“.

Lietuvos krepšinio komanda buvo rezervuota 31 vieta pokilyje. Jų atstovas

ar atstovė, pasiėmė bilietus prieš pokylį pradžia. Laukėme jų atvykstant. Atvyko įpusėjus vakarienei ir pareiškė, kad jie pokilyje nepasileiks. Rengėjams buvo gaila ir nuostolinga, nes už 31 asmenį turėjome sumokėti. Tuo tarpu prieš pokylį pradžia stovėjo eilė žmonių, norėjusių dalyvauti, bet jiems salėje neturėjo vietos.

Irena Kerelienė
X Liet. tautinių šokių šventės pokylio komisijos pirmininkė.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS VIENIJA

„Draugo“ skaitytojas šiam skyriuje rašo: „Po blankios šokių šventės... Nesinori tikėti, kad buvome toje pačioje šventėje. Ji praėjo didingai, sklandžiai, šokių figūros ryškiai atsispindėjo, o „Malūnas“ pagavo visų entuziazmą. Suvažiavę du tūkstančiai šokių žygiavo paraded spalvingai disciplinuoti. Net maži vaikai rikiuotėje lygiavo. Norėjosi Biliūno Juozapotos lūpmos sušukti: „Kiek čia daug žmonių, kokie jie visi gražūs!“

Kai pasirodė lietuviai iš Argentinos ir Brazilijos, vos galėjai susilaikyti neprišokęs prie jų ir neapkabėję. O jau Panevėžio „Grandinėle“ nuotaikingai įžengus, širdis savaime išsoko ir pasirito po jų kojomis...

Skamba šališkai? Ir kaip gali būti nešališkas, kai ten, arenoje, trejetas tavo kartų dalyvauja. Gali tik džiugauti, kad jiems yra noro, laiko, jėgų ir pasiryžimo visus metus repetuoti kad galėtų syki pasirodyti. Tai vis nemari meile lietuvių kultūrai!

Jaunimas ir šventei pasibaigus spontaniškai pasileido šokti stadiono vidury. Jie dar ilgai bendravo ir net kvietė žiūrovus nusileisti ir jungtis į ratą.

O ko jie laukė iš mūsų? Tik ateiti, tik pritarti, tik pasidžiaugti kartu lietuviškuoju šokiu ir daina! Ar mes jų neapvylėme?

Užsibrėžime ateityje suteikti jiems daugiau paramos, kelti jų entuziazmą, nes jie lietuvių kultūrai pasitarnavo disciplinuotai, kietu darbu ir didele energija. Jei mes juos ir toliau tik šaltokai priimsime, susidursime su pavojumi, kurį St. Šalkauskis pranašavo: „Tauta be kultūrinio apsiginklavimo yra didžiausio pavojaus stovyje ir, jei nesugeba kultūriškai apsiginkluoti, yra pasmerkta mirčiai“.

Stasė Semėnienė
Chicago, IL

KREDITAS NE TAM ASMENIUI

„Draugo“ šeštadienio laidoje 1996 m. liepos mėn. 20-tą dieną penktame puslapyje įdėjo labai gražią Lietuvių Montessori Vaikų nuotrauką. Turbūt dėl jos grožio nutarta kreditą duoti

Vytautui Maželiui.

Deja, ta nuotrauka yra ne jo daryta, o fotografo Vlado Juknevičiaus, neseniai mirusio, kurio nuotraukos puošė daugelį laikraščių ir žurnalų.

Ši nuotrauka buvo įdėta „Drauge“ 1964 metais gruodžio 10 dieną, o po ja šis užrašas: „Šios knygelės pavadinimas yra „Medžiotojas Algiukas“, ją girdėjome daug kartų, bet ji vis nauja ir įdomi. Šios knygelės tekstą parašė N. Jankutė-Užubalienė, paveikslai surinkti ir jos apipavidalinimas yra J. Juknevičiaus. Šitokių būdu Vaikų Namų auklėtiniai yra ruošiamos tinkamos ir tema ir paveikslais knygelės“.

Knygelę „skaito“ iš dešinės Morkūnas, Bakaitytė ir, rodos, Balzaras.

Stasė Vaisvilienė
Oak Lawn, IL

NUOŠIRDUS LINKĖJIMAS

Mielam Vincui Pavičiui į užsitarautą poilsį išeinant, J. C. Moterų klubo narės liks jam visad dėkingos už visokeriopą pagalbą, paramą, nuoširdumą ir širdies gerumą, kartu dirbant Jaunimo centro labui.

Tegul Viešpats ji sveiką ir stiprų laiką savo maloningam dalei, mums gi jis ir toliau liks mylimu broliu.

Jaunimo centro moterų klubas
Chicago, IL

SUNKIŲ NUSIKALTIMŲ – VIS DAUGIAU

Lietuvoje per pirmąjį pusmetį užregistruota 32,180 nusikaltimų, arba 5,3 procento daugiau negu pernai per tą patį laikotarpį, informuota pirmadienį įvykusioje vidaus reikalų ministro Virgilijaus Bulovo spaudos konferencijoje.

Joje akcentuota, kad tarp užfiksuotų nusikaltimų apie 30 procentų buvo kvalifikuojami kaip sunkūs nusikaltimai. Iš viso per pirmąjį pusmetį užregistruoti 9,457 tokie nusikaltimai arba 107 procentais daugiau. Beje, daugiausia sunkių nusikaltimų – žmogžudysčių, sunkaus kūno sužalojimų – buvo padaryta birželio mėnesį. Tačiau apskritai nužudymų skaičius mažėja.

(Elta, 07.22)

NAUJA KNYGA APIE LIETUVIŠKĄ RAŠTIJĄ

Vilniuje buvo pristatyta knyga „Lietuviškoji knyga: Istorijos metmenys“. Jos autoriai – Vilniaus Universiteto knygotyros katedros dėstytojai. Knygoje apžvelgiama lietuviškos knygos istorija nuo rašto atsiradimo Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje iki Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 1990 metais. Knyga skirta 500-tosioms lietuviškos knygos metinėms.

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. liepos mėn. 30 d.

5

A.†A. ALEKSAS BALTUTIS

Gyveno Los Angeles, California. Po sunkios ligos mirė Glendale Memorial Hospital 1996 m. liepos mėn. 4 d., 2:10 val. ryto.

Gimė Žemaičių Naumiestyje, Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 17 metų.

Dideliame liūdesyje pasiliko žmona Danutė; Australijoje brolis Petras su žmona Dana, jų vaikai: dr. Laura, Robertas. Tomas su žmona Astrida, sūnelis Raii, Rolandas su žmona Keren; brolis Povilas, jo vaikai: Linas, Rasa, Marius, Rūta ir Kristina su vyru West McLean, sūnelis Jack Paul; Povilo žmona Danguolė; sesuo Genovaitė; brolis Viktoras su žmona Elena; jų dukros: Danutė ir Anita su vyru Andriumi; sesuo Sofija su vyru Arniu, jų vaikai: Gaila, Laima, Dalia su vyru Viktoru Kaminsku, jų sūneliai Neris ir Rimas, Raimundas su žmona Dawn ir dukrele Sofija; a.a. sesers Valerijos vyras inž. Algis Balnionis, dukra Daina, Saulius, ir dr. Andrius su žmona Anna, sūneliu Alexander ir dukrele Catherine.

A.a. Alekso kūnas buvo nuvežtas į Melbourne, Australia su Woods Glendale Mortuary patarnavimu. Velionis buvo pašarvotas Tobin Brothers laidojimo namuose, North Melbourne. Rožančius atkalbėtas liepos mėn. 15 d., 7 val. vakaro.

Laidotuvių šv. Mišias atnašavo kun. Stasys Gaidelis liepos 16 d. 10 val. ryto Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje.

A.a. Aleksas palaidotas Fawcner kapinėse, Baltučių gminės kape.

Nuliūdę: žmona Danutė, seserys ir broliai.

A.†A.

JANINA TALLAT-KELPSIENĖ

Po ilgos ligos mirė 1996 m. liepos 25 d. Palaidota šalia vyro, gen. Kazio Tallat-Kelpšos All Souls kapinėse Chardon, Ohio.

Nuliūdę liko: sūnus pulk. Algis Tallat-Kelpša su žmona Vida ir anūkais kpt. Paulius Tallat-Kelpša ir Danutė Tallat-Kelpšaitė.

A.†A.

STASIUI PETOKUI

staiga mirus, užjaučiame jo žmoną ALEKSANDRĄ, jos broį VYTAUTĄ PETRAUSKĄ, sūnų MINDAUGĄ su šeima. Liūdime kartu.

Liucija Kurkulienė
sūnus Albinas, duktė Ina

Brangiam Tėveliui

A.†A.

PETRUI STRAVINSKUI

išėjus Amžinybėn, užjaučiame ir guodžiame dukrą, mielą sesę, RITĄ PENČYLIENĘ, šeimą ir artimuosius.

„Sietuvos“ draugovė

A.†A.

STASIUI PETOKUI

staiga mirus, jo liūdinčiai žmonai ALEKSANDRAI, sūnui MINDAUGUI su šeima ir VYTAUTUI PETRAUSKUI gilia užuojauta reiškiamo.

Valerija Palčiauskienė
Aurelija ir Vytautas Palčiauskai

Mylimam Vyrui, pavyzdingam Tėvui ir Seneliui

A.†A.

DR. FELIKSUI ZUBINUI

mirus, gilia užuojauta reiškiu dr. VALENTINAI ZUBINIENEI-LEBEDYTEI, artimiesiems, draugams ir pažįstamiems. Liūdime kartu su jumis.

Vadopalaų šeima

A.†A.

DR. FELIKSUI ZUBINUI

pasitraukus į Amžinąjį Gyvenimą, meldžiame ramybės, guosdamos velionio žmoną VALENTINĄ, mūsų mielą narę, ir visą šeimą bei artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Galbūt jūs laimėjote, tik nepasidomėte savo laimikiu? Štai tie laimingieji bilietai, pasitikrinkite ir, jeigu turite, atvykite į „Draugo“ administraciją pasiimti savo dovanos.

120503, 121012, 120827, 121582, 120501, 121366, 121619, 121421, 120474, 120563, 121164, 120725, 120709, 121222, 120669, 120864, 120979, 120929, 120654, 120556, 120748, 120831, 121667, 120487, 120928.

Šv. Kazimiero seselės visus maloniai kviečia dalyvauti šv. Mišiose, prašant Dievo, kad jų įsteigta Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus aukojamos šeštadienį, rugpjūčio 3 d., 9:30 val. ryte, motiniškojo vienuolyno namo koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd. Mišias aukos kun. Mykolas Yakaitis, Šv. Barburos parapijos klebonas.

Joe Kulio nuopelnui, „Draugo“ vasaros šventė labai pajvairino ir atsilankiusiems vaikams daug malonumo suteikė policijos pareigūnai su savo žirgais, šunimis ir įvairia aparatu. O ugniagesių sunkvežimis tapo vaikų pramogų centras. J. Kulys suorganizavo ir sveikatos darbuotojus iš Šv. Kryžiaus bei Cook County ligoninės. Jie buvo tikrai populiarūs ir paslaugomis gausiai pasinaudojo lankytojai.

„Lithuanian Heritage“ stovykloje, liepos 28-rugpjūčio 4 d. vyksiančioje Dainavos stovyklavietėje, mergaičių būreliams vadovaus: Rima Janukaitytė, Ingrida Latožaitė, Vėnta Norvilaitė, Irena ir Renata Kvantaitės bei Vilija Gražulytė.

Frank Zopolis, State Farm apdraudimo bendrovės agentas, visuomenininkas, lietuviško jaunimo remėjas, vėl parėmė lietuvišką jaunimą, užsakant dvi vietas Valhara Vilekskursijoje, Knights of Lithuania Dancer vardu. Ekskursija įvyks rugpjūčio 17 d., 12:30 val. p.p. Laivas išplauks iš Burnham uosto. Keliautojai galės džiaugtis gera muzika, maistu ir puikia nuotaika. Išvyka skiriamą Pasaulio lietuvių centro sales atstatymui paremti. Del informacijos prašom kreiptis pas Austę Vygantienę tel. 847-446-5392.

„Ainių“ ansamblio vyrai, apsilankę „Drauge“. Iš kairės – Petras Venslovas ir Jonas Urbanas.

Nuotr. Ed. Šulciai

x Dalia ir Augustinas Orentai, Chicago, IL globoja našlaitį Lietuvoje, kas mėnesį atsiunčia \$13 globos mokestį; maldos būrelis Clevelande per Albina Petukauskienę, kas mėnesį atsiunčia \$20 jų globojamam našlaičiui; George P. Dereska, Lyndhurst, OH kas mėnesį atsiunčia Lietuvos našlaičius \$10. Remėjams dekojam! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamieji ir taisyti
visi rūšių stogai
Tel. 708.257.0746
Skambinti po 6 v.v.

Apie Kauno muzikinio ansamblio „Ainiai“ atvykimą į Čikagą ir jo čia ruošiamus koncertus garsas greitai pasklido po visą Ameriką. Todėl jo pasirodymuose liepos 21 d. Lemonte ir Čikagoje dalyvavo tautiečių ir iš tolimesnių vietovių. Turbūt pats toliausiai – San Francisco apylinkėse gyvenantis žiūrovas buvo Vytautas Bikulčius, anksčiau ilgus laikus gavęs Cicerio miesto. Sužinojęs apie „Ainių“ pasirodymus, jis liepos 21 d. ryte specialiai atskrido į Čikagą ir čia išklaušė abu „Ainių“ koncertus. Galima suprasti, kad nelietuviškoje apylinkėse įsikūrę mūsų tautiečiai daug greičiau pasiilgsta lietuviškos dainos bei muzikos.

Pianistas Rokas Zubovas šį trečiadienį, liepos 31 d., 12:15 val. popiet, atliks Čiurlionio, Beethoven'o, ir Brahms'o kūrinius Chicago Cultural Center salėje, 78 East Washington Avenue. Šis koncertas yra dalis Dame Myra Hess Memorial Concert Series programos ir bus tiesiogiai perduodamas WFMT 98.7 FM radijo stoties. Visi kviečiami apsilankyti šiame nemokame koncerte.

Vytauto Balčyčio fotografijų parodos atidarymas įvyks penktadienį, rugpjūčio 9 d., 7 val. vakaro. Balzeke lietuvių kultūros muziejaus dailės galerijoje. Balčyčio kūrybą pristatys parodos kuratorė iš Vilniaus Rita Karklytė. Paroda veiks iki rugpjūčio 16 d. Vytautas Balčytis fotografuoja Vilnių jau porą dešimtmečių. 30 parodos fotografijų įamžintas kasdieninis Vilnius: dulkintas kiemas, bevaidė aikštė ar parko propraša. Rusvo atspalvio fotografijos stebina vaizdo poetiškumu.

Rugpjūčio 4 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Pasaulio lietuvių centro, Lemonte renginių komitetas ruošia pietus. Tuoj po pietų, didžiojo centro salėje kalbės PLB pirm. Bronius Nainius, nesenai grįžęs iš Lietuvos. Tema: „Dabartinė Lietuva – išeišija, mūsų išlikimo požūriū“. Kviečiame atvykti skaniai pavalgyti ir pasiklausyti naujausių žinių iš Lietuvos.

Šeštadienį, liepos 13 d., jaunųjų ateitininkų stovykloje Dainavoje įvyko linksnos šienapjūtės užbaigtuvės. Didžiulį užbaigtuvių vainiką nešė geriausia grebėja Lina Sidrūtė ir griausias pjovėjas Paulius Gražulis. Paskui juos sekė linksmi ir pasipuošę darbininkai. Juos prie namų vartų sutiko „gaspadorius“ su asocialiais girois, o „gaspadinė“ sukinėjosi, visus bevašindama skaniu sūriu. Netrukus pasigirdo skambi polkos muzika ir visi smagiai prašoko ligi tamsos.

Be abejo, šiame puslapyje teko pastebėti nuotaikingų žinučių iš jaunųjų ateitininkų stovyklos Dainavoje. Esame dėkingi Danai Gylenei, kuri jų mums atsiuntė. Tai bene pirmas kartas, kad stovyklautojai dalinasi kasdienybės akimirkomis iš smagių stovyklos dienų. Būtų gera, kad ir kiti stovyklautojai, ne tik ateitininkai, bet ir skautai, ir mokytojai, „užsikrėstų“ šiuo papročiu.

x Dėmesio gyvenusiems DILINGENO lietuvių stovykloje, prie Ulmo! Jei prisimenate, kas atsitiko su Jurgiu Žvaliauskui, nuo Alytaus, kuris sužeistas vežamas į ULMO ligoninę, 1946 m., lapkričio mėn. 11 d., pakelyje nuo sužeidimo mirė. Jis dirbo kaip auto vairuotojas, UNRRA tarnautojas. Būkite malonūs pranešti: Marytė Žvaliauskienė, 438 Bunker Hill, Collinsville, IL 62234. Tel. 618-345-5945.

(sk)

x Jane C. Simanis, Washington DC, globoja našlaitį Lietuvoje. Prateidama globą atsiuntė metinį globos mokestį. Dekojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

xTRANSPAK praneša: „Per praėjusius metus energetikai skolininkams taikė įvairias sankcijas: 13,191 elektros vartotojų buvo nutrauktas elektros energijos tiekimas, 76 pramonės įmonės, 331 žemės ūkio bendrovė, 12,195 gyventojams ir 589 kitiems vartotojams. Į teismą perduoti 456 ieškiniai“. Pini-gai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 66 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

(sk)

IDOMŲS IŠPŪDŽIAI IŠ LIETUVOS

Vyr. lietuvių trečiadienio tradicinėje popietėje „Seklyčioje“, E. Sirutienės pakviesta, liepos 17 d. kalbėjo, nesenai iš Lietuvos grįžusi, Marija Remienė. Ji keliavo savo lėšomis ir Lietuvoje išbuvo 3 savaites.

Jos išpūdžiai apėmė 3 sritis: susitikimą su gimimėmis ir kt. žmonėmis, kultūrinio gyvenimo išpūdžiai bei išpūdžiai iš politinės padangės. „Mano giminės yra viduriniai, kurių išpūdžiai bei išpūdžiai iš politinės padangės.“

Pavasaris Lietuvoje buvo šaltas, vėjutas ir lietingas. Žmonės sodino daržoves, saivatgaliais vyko į kaimus pas gimines. Gerai, kurie turi giminių kaime ir liūdnieiems, kurie gyvena mieste ir turi mai-tintis be artimųjų kaime pagal-bos.

Dabartinis Lietuvos kaimas atrodo gan prastai: daug suirusių pastatų, kalnai šiukšlių. O žmonės – kaip ir jų aplinka – seni, suvargę. 35% žmonių gyvena kaimuose, 26,7% jų yra pensininkai. Jaunų gyventojų kaimuose mažai. Kaimuose gyvena daugiausia smulkūs ūkininkai. Daug kas nedirba net ir atsiimtų 3 ha žemės, nes gyvena miestuose. Žinoma, yra ūkininkų, kurie nuosirdžiai dirba, bet jiems yra sunku, nes niekas nepada. Užsienio parama nuveina vis kažkur kitur, o kaimo žmonės tebevargsta.

Liūdniausias gyvenimas yra pensininkų. Ji matė jų sėdintį prie bažnyčių ir prašantį išmaldos, nors už gautus centus nedaug ką gali nusipirkti. Ji matė ir mažamečių elgetaujančių vaikų. Pensininkai gauna 120-170 litų pensijos, kuri dažniausiai vėluoja net iki 3 mėn. Žiemą jie gaudavo 20 litų priemoką šildymui.

Aplankė vieną pensininkų porą, kurią ji remia. Jie gyvena vieno kambarėlio butelyje ir užklausus, ar nusiperka maisto už atsiųstą paramą, sakė, kad pinigų taupo laidotuviams.

Žmonės yra viskuo nusivyle, ypač po bankų žlugimo, o ekonominė krizė kasmet didėja. Bet Lietuvoje yra labai daug ir nuosirdžių, darbščių žmonių. Krautuvės gražios ir pilnos prekių. Bet didelėje, pilnoje prekių, krautuvėje, yra tiek pat sargų, kiek ir pirkėjų, nes yra daug vagysčių. Kainos yra brangios, ir daugeliui „mirtingųjų“ jos neįkandamos. Gatvėse yra daug automobilių, nors benzinas ir brangus – 1 litras – 1,5 lito. Išėjdami į miestą, žmonės stengiasi šventadieniškai apsirengti. Jaunimas yra net gražiau apsirengęs, negu pas mus. Jaunimas laikosi naujų madų, pvz. trumpi sijonėliai su platforminiais batais, arba apsmukę džinsai su dideliais vyriškais marškiniais.

Dail. Magdalenos Stankūnienės dėka, prelegentei teko dalyvauti kapsų „Poezijos pavasaris 96“ šventėje, kuri buvo

tikra dvasinė atgaiva. Ji prasi-dėjo Salomėjos Neries tėviškėje Kiršuoje, Vilkaviškio rajone, kur poetei Julijai Švabaitė-Gylienei buvo įteikta tradicinė rajono savivaldybės S. Neries literatūros premija. Ją įteikė Vilkaviškio meras J. Mačys. Kalbėjo ir Rašytojų sąjog-pirm. V. Sventickas. Poetė skaitė du eilėraščius, o jos pagerbtai buvo atvykęs jos gimtojo kaimo Čyčkų etnografinis ansamblis.

Didelis būrys svečių, pakviesti savininko V. Jašinako, nuvažia-vio į gražią „Dobilėlio“ poilsia-vietę prie Vištyčio ežero, kur buvo šeimininko pavaišinti.

Po to nuvyko į A. Vaičiulaičio tėviškę, Didžiųjų Šelvių kaimą, kur gyvena rašytojo jaunesnioji sesuo Elena. Ten pastatytas koplytstulpas A. Vaičiulaičio 90 m. gimimo sukakčiai atminti.

Ten irgi vyko iškilmės. Taip pat buvo aplankyta ir J. Švabaitės-Gylienos tėviškė Didžio-siuose Šelviuose.

Vilkaviškyje, Kultūros namuose, vyko dail. M. Stankūnienės paveikslų paroda, o vakare – literatūros vakaras pagerbti J. Švabaitė-Gylienei jos 75-me-tyje ir A. Vaičiulaiti – jo 90-jo gimtadienio sukaktyje. Savo po-eziją skaitė poetė Judita Vaičiulaitė. J. Švabaitė-Gyliene paskaitė savo eilėraščių, o dalį jos eilėraščių skaitė aktorė Rūta Stalilūnaitė. Apie A. Vaičiulaičio kūrybą kalbėjo literatūros tyrinėtoja Ramunė Marčiuly-naitė. Taip pat apie savo tėvą kalbėjo ir duktė Danutė Vaičiulaitė, o rašytojo kūrybą skaitė akt. Petras Venslovas. „Poezijos pavasario“ šventę ypač rūpinosi Vilkaviškio rajono viešosios bib-liotekos direktorė Asta Velionis-kienė.

M. Remienė sakė, kad šventė paliko neišdildomų išpūdžių. (Šią šventę plačiai aprašė žurn. Juozas Žygas, „Draugo“ Kult. priede, 1996.7.20).

Iš Vilkaviškio vyko į Ožka-balius, į J. Basanavičiaus tėviškę, kuri yra gražiai tvar-koma. Ten M. Remienė didžiulį išpūdį padarė 32 ha žemės plo-tas, apsidintas jaunais ažuoliu-kais. 1989 m. į ten važiavo žmonės iš visos Lietuvos, vežėsi ažuoliukus ir ten juos sodino. Ir kiek akys užmato – vien ažuoliukai! Aplankė Budavonės miš-kelį, kur prieš 55 m. buvo nu-kankinti 3 kunigai: J. Dabrila, V. Balsys ir J. Petrikas. Ten dabar stovi 3 kryžiai. Visoje Lie-tuvoje yra daugybė kryžių bei paminklų, kurie liudija siau-tėjus neišsivaizduojamą kom-okupanto žiaurumą.

Birželio 14-a M. Remienė pra-leido netoli Kernavės, kur buvo laikomasi šv. Mišios, kuriomis lauzai, prisiminta baisūs Bir-zeliai. Ten kalbėjo ir M. Remienė pabrėždama, kad labai svarbu neužmiršti ir nenuslėpti praie-ties žmonių iškentėtų kančių. Reikia kalbėti apie lietuvių patirtą genocidą ir perduoti tai ateinančioms kartoms.

BAIGĖ MOKSLĄ

Elena Vilija Tuskenytė, An-tano ir Apolonijos dukra, šių metų birželio mėn. Harvard uni-

Elena Vilija Tuskenytė.

versitete gavo magistro laipsnį iš Pedagogikos (Education).

1994 metais Elena baigė Čikagos universitetą (Universi-ty of Chicago) lingvistiką (baka-laurio laipsnį su garbės pažymejimu), vienus metus dirbo su priešmokyklinio amžiaus atsilikusiais vaikais.

Taip pat Elena yra baigus Marquette Parko ir K. Donelaičio liuanistines mokyklas ir Pe-dagoginį liuanistinį institutą Čikagoje, o 1991 m. Vilniaus universitete baigė lietuvių kalbos kursus. Dalyvavo skautų ir ateitininkų veikloje Čikagoje.

Elena planuoja dirbti Pe-da-gogikos administracijos srityje New Yorko valstijoje.

P.T.

Ji aplankė Druakininkus ir Dzūkiją, kur stebėjosi gamtos grožiu. Aplankė ir Petrą Vištinį, buvusi Bostono liet-radžio valandėlės vedėja.

M. Remienė papasakojo ir apie savo kelią Lietuvoje i Lietuvos pilietybę. (Tai užtruko jai vieną savaitę). Ji turėjo nusivėžusi visus reikalingus dokumentus, bet vis tiek reikėjo naujo gimimo metrikų nuorašo, nors metrikus ir turėjo. Tai kainavo 49 Lt. Reikėjo kai kurių dokumentų vertimų iš anglų į lietuvių kl. ir t.t. Po viso to jai buvo pasakyta, kad jos pasą nusiųs į JAV esančią Lietuvos ambasadą. Tada ji pabrėžė, kad yra atvykusi i Lietuvą ir čia nori gauti pasą. Užmokėjau dar 144 litus, už 3-jų dienų pasą gavo.

Ji pasakojo ir apie Lietuvos politinio gyvenimo išpūdžius. Sakėsi nesanti politikė ir politikoje aktyviai nedalyvau-janti, bet ji buvo paprašyta LF bičiulių ir Krikščionių demo-kratų susitikti Lietuvoje su Krikščionių demokratų veikė-jais. Ji sakė, kad savo pirmą politinį žingsnį žengė prie Vištyčio ež., kur kalbėjo žmo-nėms, kad jie balsuotų už tuos kandidatus, kurie tiki į Dievą ir nevagia. M. Remienė priminė, kad „Turime skelbti tiesą ir bažnyčioj ir ulyčioj“. Jai buvo pareikštas pageidavimas, kad iš užjūrio atvyktų daugiau kal-bėtojų.

Atrodo, kad Lietuvos kai-muose veikia daugiau krikšč. demokratai, o miestuose – kon-servatoriai. Jie yra susitarę, kad rems vieni kitų stipresnius kan-didatus rinkimuose. Laiškuose i Lietuvą reikia raginti, kad žmonės balsuotų už dešiniuo-sius. Jei buvę komunistai ne-patektų į Seimą, galima tikėtis desovietizacijos įstatymo. Tai vienintelis kelias išlaisvinti Lietuvą iš skurdo. Būtų galima tikėtis žemės ūkio atgaivinimo, teisėtos privatizacijos ir įsta-tymų.

Dabar LDDP valdo viską. Jie skleidžiamais gandai skaldo net ir dešiniuosius, pvz., apie prof. V. Landsbergi sakoma, kad jis yra vienas Lietuvos turtin-giausių žmonių. O yra žmonių, kurie tuo tiki, nes sako „Lai-kraštįje taip parašyta“. M. Re-mienė sakė, kad mūsų tautiečiai čia nuosirdžiai remia lab-darą. Bet dabar atėjo laikas atidaryti širdis ir pinigines, ir teikiant paramą Lietuvos dešini-esiems, kovojantiems už tik-rai laisvą ir demokratinę Lie-tuvą.

Prelegentė po savo idomių išpūdžių dar atskė į klausimus. Po to visi vaišinosi skaniais „Seklyčio“ pietumis ir dar il-gai dalinosi išpūdžiais iš šioje popietėje girdėtos M. Remienės kalbos.

Aldona Šmulskienė

Dr. Jonas ir Janina Šalna.

IŠ ARTI IR TOLI

DR. JONAS ŠALNA – GAMTOS MENININKAS

Dr. Jonas Šalna, kuris dalina savo poilsio – pensininko dienas tarp Floridos ir Wiscon-sin, garsėja kaip gamtos meni-ninkas. Daugumas lietuvių susipažinę su jo medžio šaknų menu. Medžio šaknys jo vaiz-duotės lakumu virsta paukš-čiais, gyvulėliais ir gelėmis.

Šių metų birželio 6 d. Wiscon-sino apylinkės laikraštįje „The Dothan Eagle“ pirmame pusla-pyje aprašė dr. Jono Šalnos pa-stangas sukurti gyvulių skulp-tūras, panaudojant tik elektrinį pjūklą. Pirmajame puslapyje buvo patalpinta fotografija vaiz-duojanti dr. Joną Šalną su pjū-klu bebaigiantį pušies kamieną paversti į mešką.

Šiame apylinkės laikraštįje rašo, kad dr. J. Šalna, būdamas gydytoju, nevengė sunkaus dar-bo ir tą savo darbą paversdavo menu, nors jis nėra joks pro-fesionalas, o tik mėgėjas.

Linkėtina, kad dr. Jono Šal-nos rankomis bus sukurtas visas zoologijos sodas. Be to, jis rašo poeziją ir greitai laiku lau-kiamą jo pirmoji knyga pasiro-danti Lietuvoje.

PROF. VIKTORO SNIEČKAUS PASIŪMĖJIMAS

Chemijos profesorius Viktoras Sniečkus iš Waterloo universi-teto Kanadoje yra aprašytas „Chemical and Engineering News“ žurnalo liepos 22 d. numeryje, kaip vienas svarbiau-sių mokslininkų, kurie sin-

tezuoja chiralinius ferocenus vėliau vartojamus kaip katalis-tus organinių medžiagų darbin-gesnei ir švaresnei gamybai. Straipsnis iliustruotas jo ir jo penkių bendradarbių nuotrau-ka. Manoma, jog šie atradimai bus greitai pritaikyti pramonėje.

Saulius Šimoliūnas

VASAROS STOVYKLA LIETUVOJE

JAV LB Švietimo taryba gavo kvietimą iš Regioninių proble-mų ir tautinių mažumų depar-tamento, Audrio Antanaičio, kurio, kaip ir praieityje, JAV gyvenantys jaunimas kvietia-mas praleisti vasaros atostogas „Atgajos“ stovykloje.

Stovykla prasideda liepos 15 iki rugpjūčio 4 d. Klaipėdoje, Giruliuose (prie Baltijos jūros kranto). Vaikų amžius nuo 10 iki 17 metų. Programoje numa-tytos ekskursijos po Žemaitiją, pajūrį, viktorinos, šventės, žai-dimai. Pagrindinis stovyklos tikslas – supažindinti jaunimą su istorine tėvyne, pramokyti lietuvių kalbos. Kaina vienam vaikui – 250 JAV dol.

Vykstant į stovyklą, vaikams būtina turėti sveikatos pažyme-jimą. Norintys stovyklauti „Atgajos“ stovykloje registruo-jasi per JAV LB Švietimo tary-bą (Regina Kučiene) 13648 Kic-kapoo Trail, Lockport, IL 60441-8680. Tel. ir FAX 708-301-6410

• Vilkaviškis. Nuo birželio pradžios kleb. dek. V. Gustaičio iniciatyva parapijos valgyklė-lėje maitinami nepasiturinčių šeimų vaikai.